„Należność pocztową uiszczono ryczałtem".

Rok III. Marzec 1929 roku. N-r 3.

ŻYCIE STRAŻACKIE

Organ Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego.

MIESIĘCZNIK.

!! W JEDNOŚCI SIŁA !!

ADRES REDAKCJI:	ADRES ADMINISTRACJI:	CENY OGŁOSZEŃ:
RADOM,	SOSNOWIEC,	cała stronica . . . . Zł. 50
UL. MARJACKA № 5.	UL. KOŁŁĄTAJA 3.	połowa stronicy . . . . „ 25
Telefon Nr. 568.	Telefon Nr. 63.	ćwiartka . . . . „ 15
		ósemka . . . . „ 8
		szesnastka . . . . „ 5

Tradycja Służby Samarytańskiej.

Sławnej przeszłości nam gwiazda nie świeci,
ale nam błyska nowej jutrzni świt!
Dawnych pokoleń rycerskie my dzieci
prastarych legend zasłuchanych myt!

Służba samarytańska to odwieczna tradycja polskich niewiast. To niepodzielne królestwo ducha niewieściego dawnych bardzo dawnych lat. Czar i wdzięk niewieściej służby samarytańskiej uśmiecha się do nas po przez wieki czynami legendarnej Rzepichy, poświęceniem się za naród Wandy ideałami Chrystjanizmu Dąbrówki, dziełami miłosierdzia i wysoką świętobliwością Kunegundy, Salomeji, Grzymisławy, Jadwigi Śląskiej, zapomnieniem o sobie dla szczęścia narodu Litewskiego królowej Jadwigi, męstwem Chrzanowskiej słodkości czynów ewangelicznych Klaudyny Potockiej i Emilji Szczanieckiej.

Uśmiecha się do nas bezgranicznem poświęceniem się Ojczyźnie w żołnierskiej służbie Emilji Plater i Pustowujtówny, przedziwną wiarą w zmartwychwstanie Ojczyzny i oddanie się pracy niepodległościowej w ostatnich latach kobiet, którym na imię „legjon".

Tradycja służby samarytańskiej poi duszę człowieka wiarą w dobroć, miłosierdzie i miłość bliźniego, tych odwiecznych ideałów i niespożytych walorów ducha ludzkiego.

Tradycja służby samarytańskiej snuje się złotą przędzą w życiu niewiast tronu, książęcego pałacu, rycerskiego zamku, cichego dworu modrzewiowego, patrjarchalnego domu mieszczańskiego i z biegiem lat, idąc, za duchem czasu zatacza co raz szersze kręgi w społeczeństwie.

Dziś niemal każda instytucja w mniejszym lub większym zakresie szerzy hasła czynnej miłości bliźniego.

Służba samarytańska, to białe kwiaty lilji cudów nie kwitnących na trzęsawisku życia. To przystań szlachetnych duchów, chcących iść śladami Chrystusa w rozgwarze tego świata.

Służba samarytańska w coraz szybszem tempie dyktuje światu prawo współżycia narodów i społeczeństwa.

Stawia zwycięską stopę na karku Marsa i wytrąca z ręki narodów karabin i bombę li tylko w imię bezinteresownej miłości bliźniego.

W imię tej miłości na polu bitwy biała siostra niesie pomoc rannym i potrzebującym opieki.

W imię bezinteresownej miłości ludzie dobrej woli niosą pomoc najbiedniejszym mieszkańcom miast i wsi.

W imię tej miłości zaciągają się niewiasty pod sztandary św. Florjana.

Podejmują tradycję polskiej niewiasty dawnych lat, lecz na nowych dla niewiast placówkach.

Podejmują służbę tam, gdzie im gwiazdka przeszłości nie świeci, ale im błyska nowej jutrzni świt.

Służba samarytańska, to front miłości Boga i Ojczyzny, twardy jak spiż o który to rozbijały się zakusy wroga dążącego do zgniecenia polskiej kultury i polskiego ducha w najcięższych dla rozdartej Rzeczypospolitej czasach.

A dziś? Zadaniem służby samarytańskiej naszych czasów jest praca nad utrwaleniem duchowego dobra naszego społeczeństwa i wyszkolenie naszego typu niewiast, czynnych członków społeczeństwa, kobiety jutra—dzielnej—energicznej w działaniu, świadomej swych celów, gotowej na zew Ojczyzny w każdej chwili, w każdej okoliczności.

Służba samarytańska Bogu i Ojczyźnie, to najpierwszy obowiązek polskiej niewiasty, to niepodzielne królestwo Jej ducha, a najpiękniejszą nagrodą za wierną służbę winno być wewnętrzne zadowolenie i wdzięczny uśmiech bliźniego.

Tak każe tradycja.

Halina Grzędzińska
instruktorka

Z działalności Związku Wojewódzkiego.

W dniu 17 lutego 1929 roku w Opocznie odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Straży Pożarnych Woj. Kieleckiego na którem, po zatwierdzeniu protokółu posiedzenia z dn. 26 stycznia rb., załatwiono ważniejszą korespondencję, przyjmując do wiadomości pisma:

1. Pana Wojewody Kieleckiego z wezwaniem Związku do współudziału w Wystawie regjonalnej w Kielcach. W odpowiedzi wyrażono gotowość wystawienia wykresów, obrażających rozwój obrony przeciwpożarowej na terenie Województwa Kieleckiego.

2. Starostwa w Będzinie z dorocznem wezwaniem podania imiennego składu Zarządu Związku kieleckiego, ilości członków i Statutu Zw. wojewódkiego. Żądanie to odwrotnie załatwiono.

3. Centrali z wezwaniem inspektora na odprawę w dniu 8.2.-29 r.

4. z powiadomieniem o rezygnacji inż. St. Waligórskiego i insp. A. Biedroń-Kalinowskiego z Komisji Zjazdowej i Wystawowej i o powierzeniu tych stanowisk dr. Józefowi Klarnerowi i insp. Szubertowi.

5. o przyznaniu H. Grzędzińskiej szarży, z warunkiem, że na najbjiższym kursie instruktorskim zda egzamin z tych przedmiotów, z których nie była egzaminowana.

6. z poleceniem systematycznego szkolenia drużyn kolejowych. Poprosiliśmy o wyjaśnienie, jak należy prowadzić te prace, wobec atrybucji dyrekcyjnych instruktorów i niezwalniania członków drużyn na ćwiczenia. Jednocześnie zwróciliśmy się z prośbą o wyjednanie powiększenia ilości zbiórek ćwiczebnych oraz nadesłanie upoważnień do lustracji.

7. z poleceniem podjęcia starań w Sejmikach o fundusze na rozszerzenie zakresu występu strażactwa na P.W.K. przez zorganizawanie zawodów międzynarodowych i kongresu słowiańskiego. Odpowiedziano, iż z powodu spóźnionej pory, ze względu na wygotowanie budżetów sejmikowych, sprawa ta jest niemożliwa do przeprowadzenia.

8. z powiadomieniem, iż sprawa ustalenia pieczęci dla Straży i Związków została przekazana Komisji Głównego Związku.

9. Związku Śląskiego o rozszerzeniu zakresu radjokomunikatów na teren całej Rzeczypospolitej oraz z prośbą o nadsyłanie informacyj. Okólnik ten nie dotyczy Zw. kieleckiego, gdyż my od początku zasilamy prelegenta materjałami, przesyłając terminowo wiadomości o wszelkich ważniejszych przejawach naszej działalności. Radjokomunikaty wygłaszane są co poniedziałek o godz. 19 m. 40.

10. Związku Lubelskiego z prośbą o delegowanie prof. E. Mąkoszy na zebranie Rady Wojewódzkiej w Lublinie, w celu referowania sprawy podniesienia poziomu orkiestr. Prof. E. Mąkosza w posiedzeniu wziął udział udzielając potrzebnych wskazówek.

11. Składnicy Związku Straży Pożarnych woj. Krakowskiego z zawiadomieniem o zaopatrzeniu się we wszelkie narzędzia i z prośbą o poparcie. W odpowiedzi wyrażono gotowość poparcia, zastrzegając konkurencyjne ceny i wyborową jakość towaru.

12. Organizacji Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju z propozycją zapisania się na członków i zaprenumerowania organu: „Do Przyszłości". Postanowiono złożyć deklarację i wymieniony organ zaprenumerować, zalecając Okręgom zapoznanie się z tem czasopismem w związku z organizowaniem żeńskich oddziałów.

13. Okręgu kozienickiego ze zgłoszeniem drużyny na zawody ogólno-państwowe z zakresu p. w. i w. f.

14. Okręgu sandomierskiego z powiadomieniem o zorganizowaniu 4 oddziałów żeńskich i prośbą o delegowanie instruktorki.

15. z powiadomieniem o zbyt wysokich kosztach, wprowadzania dla jednolitości, łączników „Polonja", we wszystkich Strażach. — Zalecono, dla uniknięcia kosztów pośrednictwa, zamówić bezpośrednio w odlewni łączniki „Storca", dostarczając materjał ze starych łączników śrubowych.

16. okólnikowe do Okręgów w sprawie odwołania kursu gazowego dla instruktorów w Warszawie i Kielcach oraz

17. z wykazaniem procentowych zaległości składek członkowskich od Straży, pozatem przyjęto do wiadomości poniższe sprawozdanie inspektora za czas od 27 stycznia do 17 lutego 1929 roku.

„W okresie sprawozdawczem odbyła się odprawa inspektorów w Warszawie, na której była omawiana sprawa dostarczenia Centrali danych statystycznych do wykresów na P. W. K. — W referatach poszczególnych inspektorów uwidoczniono, że z powodu zbyt późnego rozesłania przez Centralę szematów sprawozdania na oznaczony termin nie będą mogły być dostarczone. Powstała myśl ograniczenia ilości danych statystycznych do liczby zawartej w zeszłorocznych raportach lustracyjnych. Zebranie tych danych również przedstawiło dużo trudności. — W rezultacie zobowiązano inspektorów do jak najszybszego nadesłania ma-

STATUT
Głównego Związku Straży Pożarnych
Rzeczypospolitej Polskiej.

1. Cele, teren działalności i siedziba.

§ 1. Związek pod nazwą: „Główny Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej" ma na celu:

a) zjednoczenie wszystkich Związków Straży Pożarnych w Polsce w jednolitą organizację korporacyjną,

b) badanie spraw, dotyczących pożarnictwa oraz popieranie sposobów walki z pożarami,

c) rzecznictwo spraw pożarnictwa polskiego wobec władz ustawodawczych, administracyjnych i społeczeństwa.

Działalność Głównego Związku rozciąga się na cały obszar Państwa Polskiego z zachowaniem miejscowych przepisów o stowarzyszeniach. Siedzibą Gł. Związku jest m. st. Warszawa.

§ 2. Dla urzeczywistnienia swych celów „Główny Związek Straży Pożarnych R. P." jako zwierzchnia władza zrzeszonych organizacyj strażackich:

a) zespala i reguluje działalność poszczególnych Związków Wojewódzkich,

b) opracowuje materjały, dotyczące walki z pożarami i zbiera dane statystyczne,

c) otwiera i utrzymuje szkoły pożarnicze, pracownie do badań i doświadczeń, muzea i wystawy z dziedziny pożarnictwa,

d) utrzymuje dla swych członków bibljoteki i czytelnie, oraz wydaje, lub subsydjuje czasopisma, broszury, podręczniki i dzieła, poświęcone sprawom pożarnictwa,

e) urządza zjazdy strażackie, zarówno ogólno-krajowe, jak i międzynarodowe, uczestniczy w kongresach strażackich, oraz utrzymuje stosunki z pokrewnemi organizacjami,

f) wyjednywa u władz i instytucyj centralnych potrzebne poparcie dla Związku i Straży Pożarnych, oraz opinjuje o zasiłkach Tow. Ubezpieczeniowych dla członków Głównego Związku,

g) organizuje i popiera kasy Wzajemnej pomocy dla poszkodowanych w służbie strażackiej, oraz w miarę potrzeby jednoczy te kasy,

h) organizuje i popiera Spółdzielnie Strażackie,

i) nagradza za zasługi, położone na polu pożarnictwa,

j) utrzymuje biuro.

§ 3. Główny Związek jest osobą prawną i jako taki posiada prawo nabywania i zbywania majątku ruchomego i nieruchomego, przyjmowania darowizn i zapisów, tudzież wogóle zawierania wszelkiego rodzaju kontraktów i umów z zachowaniem istniejących w tym zakresie przepisów.

terjału na P. W. K. Zgłoszono domaganie się, aby Centrala terminowo rozesłała resztę szematów, gdyż, pomimo zapowiedzi, Centrala dotąd nie nadesłała szematu wojewódzkiego, wobec czego praca została zahamowana i mowy być nie może o terminowem wykonaniu sprawozdania i przesłania Centrali danych statystycznych.

W tymże czasie odbyły się Walne Zgromadzenia Okręgowe: w Sandomierzu 3.2., oraz w Będzinie, Jędrzejowie, Miechowie, Olkuszu i Zawierciu 10.2.-29 r. Wszędzie przyjęto nowy Statut i dokonano wyboru władz okręgowych.

Odbyłem konferencję z p. Starostą iłżeckim w sprawie obsadzenia wakansu instruktora, ustalając, że nowy kandydat będzie delegowany od 1 kwietnia r. b.

Wyjeżdżałem do Pana Wojewody z papierami do podpisu oraz z bieżącemi sprawami do decyzji, a także uprzedziłem o odwołaniu pokazu oddziałów żeńskich z zakresu służby samarytańskiej, z powodu mrozów i nieregularnej komunikacji.

Pozatem odbyłem konferencję z Sekretarzem Wojewódzkiego Komitetu P. W. w sprawie kursu gazowego dla instruktorów, który nie może dojść do skutku z powodu braku prelegentów.

Konferowałem również w sprawie współpracy z Czerwonym Krzyżem, jednakże, wobec niedojścia do skutku posiedzenia Zarządu, nic konkretnego dotąd nie ustalono.

W tymże samym okresie sporządzono i Okręgom rozesłano porównawcze zestawienie danych o składkach, opracowano projekt tymczasowego regulaminu dla żeńskich oddziałów Straży Pożarnych Woj. Kieleckiego, sporządzono ilościowo-wartościowy wykaz stanu posiadania wydawnictw i odznaczeń w biurze Związku, zestawiono Okręgami daty dotyczące zorganizowania Straży Pożarnych na terenie woj. Kieleckiego, zbilansowano i pozostałościami otwarto kontrolę dłużników i wierzycieli oraz kartotekę składową wydawnictw i odznaczeń, przygotowano i Okręgom rozesłano uzupełniającą część (o Okręgach) szematu statystycznego dla danych za rok 1928 oraz wykres rozwoju Straży w pow. Kieleckim, nadesłany przez Związek Okręgowy, wreszcie wydano 1 numer „Życia Strażackiego" oraz przygotowano materjał do Nr. 2-go.

Co się tyczy ruchu korespondencją, to tej wpłynęło 178, a od 1.I.29 — 361, wysłano zaś 359 łącznie z okólnikami, a od 1.I.29 — 705.

Świadectw jak i odznaczeń nie wydawano.

Interesantów załatwiono 12, a od 1.I.29 — 22.

Ujmując konieczność jak najokazalszego wystąpienia strażactwa na P. W. K. w Poznaniu — postanowiono przedsięwziąć kroki, w celu skłonienia Głównego Związku do niezwężania zakreślonego programu, jak to jest w zamiarze, z powodu braku funduszów,

Ponieważ Zarząd Główny stoi na stanowisku, że na P. W. K. należy zobrazować rozwój pożarnictwa tylko w ogólnych wykresach Gł. Związku, koncentrujących prace wszystkich Związków — postanowiono exponaty, przygotowane na Wystawę regjonalną w Kielcach, umieścić w Poznaniu w regjonalnym dziale samorządowym, obejmującym teren Województwa Kieleckiego.

Jednocześnie postanowiono dołożyć starań, aby prace te były jak najokazalej i terminowo wykonane,

Doceniając obowiązek wzmożenia frekwencji na P. W. K. oraz w celu ułatwienia członkom Związku Kieleckiego i ich rodzinom zwiedzanie Wystawy — postanowiono zorganizować wycieczkę na jak najprzystępniejszych warunkach w czasie zawodów ogólno-państwowych od 13—16.VI.1929 r. Zapisy będą przyjmowane w Okręgach, które 1.V.29 prześlą Związkowi Wojewódzkiemu, wykazy uczestników.

Dla umożliwienia personelowi technicznemu zwiedzenia Wystawy i przyjęcia udziału w zawodach ogólno-państwowych — postanowiono na dzień 14 czerwca r. b. do Poznania zwołać odprawę instruktorów Związku Kieleckiego.

Stosownie do okólnika Centrali, wyznaczono do zawodów ogólno-państwowych w Poznaniu, następujące drużyny:

1. W grupie II — Straży firmy „Solvay" z Grodźca, pow. Będzińskiego.
2. W grupie III — Straży Poż. Ochotn. w Wojkowicach Komornych, pow. Będzińskiego.
3. W grupie IV — Straży Poż. Ochotn. w Iwanowicach, pow. Miechowskiego.

O ile, która z tych drużyn, nie będzie mogła wyjechać na swój koszt, będą delegowane te, które zdobyły drugie i trzecie miejsca.

W zakresie P. W. i W. F. wyznaczono drużynę zbiorową Okręgu Kozienickiego.

---

§ 4 Główny Związek posiada swój sztandar, znak związkowy oraz używa pieczęci z napisem „Główny Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej".

II. Członkowie.

§ 5 Członkami Gł. Związku są Związki Wojewódzkie straży pożarnych. Poszczególne Związki zgłaszają swe przystąpienie lub też wystąpienie na podstawie uchwał protokularnych swych władz naczelnych.

Rada naczelna może przyjmować do Głównego Związku w charakterze członków również inne organizacje strażackie, obejmujące swą działalnością całą Rzeczpospolitą Polską.

III. Organa Związku.

§ 6 Organami Głównego Związku są:
A. Zjazdy Walne,
B. Rada Naczelna,
C. Zarząd Główny.

A. Zjazdy Walne.

§ 7 Zjazdy Walne mają charakter uchwałodawczy i odbywają się co 4 lata w miejscu oznaczonem każdorazowo przez Radę Naczelną; udział w nich mają prawo brać wszyscy członkowie zrzeszonych związków.

Udział w obradach z głosem decydującym biorą delegaci Związków Wojewódzkich, wybrani przez nie po 1 na każde 50 zalegalizowanych straży, należących do Związku. Każda rozpoczęta 50-ka liczy się za pełną.

Organizację Zjazdów Walnych przeprowadza specjalny komitet, wybrany przez Radę Naczelną, pod ogólnem kierownictwem Prezesa Głównego Związku.

Nadzwyczajny Zjazd zwołuje Zarząd Główny na podstawie specjalnej uchwały Rady Naczelnej.

Uchwały Zjazdu są prawomocne bez względu na ilość obecnych i zapadają zwykłą większością głosów oprócz wypadku, przewidzianego w § 31.

§ 8 Przedmiotem obrad Zjazdu Walnego są sprawy następujące:

a) komunikaty delegatów Rządu i instytucyj biorących udział w Zjeździe,

b) sprawozdanie z działalności Rady Naczelnej i Komisji Rewizyjnej za okres ubiegły,

c) dyskusja nad sprawozdaniami i odpowiednie uchwały,

d) sprawy techniczne i organizacyjne z dziedziny pożarnictwa,

e) zatwierdzenie uchwał Rady Naczelnej, dotyczących zmiany statutu i rozwiązania Głównego Związku,

f) wnioski poszczególnych związków, zgłoszone według regulaminu, ustalonego przez Radę Naczelną.

B. Rada Naczelna.

§ 9 Rada Naczelna składa się:

a) z przedstawicieli Związków Wojewódzkich, Związki liczące do 300 straży pożarnych związkowych delegują

W zakresie obrony przeciwpożarowej, narazie drużyny nie wyznaczono.

Do pokazów, o ile te będą przez Centralę zorganizowane, wybierze się tyle drużyn, ile miejsc będzie Związkowi przydzielone z pośród Straży, które się zgłoszą.

Poza tem, do pokazów wyznaczono drużynę dziecinną ze Skarżyska oraz drużynę żeńską z Opoczna.

Do pokazu ćwiczeń samarytańskich, wyznaczono zbiorową drużynę umundurowaną z Okręgu Opoczyńsk ego, w liczbie 60 osób.

Ustalono, że jako nagrody za zawody wojewódzkie w 1928 r., będą rozdane puhary srebrne tym Strażom, które zdobyły pierwsze miejsca w II, III i IV grupie, oraz dyplomy wszystkim Strażom, które stanęły do zawodów wojewódzkich w 1927 i 1928 r.

Tytuł mistrzostwa wraz z szarfą będzie przyznany za zawody wojewódzkie w 1929 r.

Ze względu na to, że od 1.IV, jako nowego okresu budżetowego w samorządach, instruktorzy będą przejęci na etaty Sejmików — postanowiono od tego terminu zwolnić wszystkich w Okręgach instruktorów z etatu Związku, i cofnąć upoważnienia do pełnienia obowiązków instruktora. Jednocześnie polecono zażądać podań zaopinjowanych przez Zarząd Okręgowy, w celu ponownego przydzielenia na dany teren. Stosownie bowiem do zalecenia Pana Wojewody do Wydziałów Powiatowych, nadzór techniczny nad pracą w zakresie obrony przeciwpożarowej oraz wskazywanie kandydatów na instruktorów, jak również cofanie upoważnień do pełnienia tych funkcyj, pozostaje nadal w rękach Związku Wojewódzkiego.

Z powodu rozwoju działalności i zakresu pracy Związku Kieleckiego, zachodzi potrzeba powiększenia personelu. Z powodu jednak braku funduszów na utrzumanie pomocnika inspektora, ograniczono się do zaproszenia honorowych współpracowników — starszych instruktorów obwodowych. Do obowiązków ich, zakreślonych specjalnym regulaminem, należeć będzie ułatwianie pracy inspektorowi przez rozciągnięcie pieczy nad technicznemi i organizacyjnemi pracami w przydzielonych Okręgach, z prawem delegacji w zastępstwie inspektora dla wykonywania inspekcyj Okręgów i Straży, udziału w Komisjach egzaminacyjnych kursów oraz dla obserwowania konkursów. Obowiązki swe st. instruktorzy obwodowi pełnią bezpłatnie za zwrotem kosztów podróży.

W związku z powyższem mianowano:

a) druha Wójcika Jana na Okręgi: Buski, Jędrzejowski, Kielecki Miechowski i Pińczowski.

b) druha Perkowskiego Ryszarda na Okręgi: Częstochowski, Konecki, Opoczyński, Wierzbnicki, Włoszczowski i Zawierciański.

c) druha Mozala Bohdana na Okręgi: Będziński, Kozienicki, Opatowski, Radomski i Sandomierski.

Po przyznaniu odznaczeń przyjęto do wiadomości pismo „Przeglądu Pożarniczego“ z prośbą o umieszczenie ogłoszenia i postanowiono ogłoszenie to umieścić bez pobierania należności, wzamian za bezpłatne nadsyłanie jednego egzemplarza „Przeglądu“ do bibljoteki Związku.

Wobec zmiany warunków organizacyjnych „Przeglądu“ i wstrzymania, wskutek tego, bezpłatnej wysyłki egzemplarzy dla oficerów Korpusu inspekcyjnego, postanowiono zwrócić się do Zarządu Gł. z wnioskiem zapewnienia Związkowi i personelowi technicznemu bezpłatnych numerów „Przeglądu“, ze względu na to, iż „Przegląd“ jest organem Gł. Związku, gdzie zamieszczone są obowiązujące komunikaty i zarządzenia, które Korpus inspekcyjny w pierwszym rzędzie powinien znać i wprowadzać w życie.

W celu zaprowadzenia ścisłej ewidencji imiennej czynnych członków — postanowiono przygotować legitymacje w/g ustalonego wzoru i polecić Okręgom wydanie tychże wszystkim członkom za pośrednictwem Władz Straży.

Po przedyskutowaniu projektu regulaminu zawodów nadesłanego przez Związek Główny, bez zatwierdzenia przez Radę Naczelną, nie uznano za możliwe wprowadzenie go w życie w całej rozciągłości i polecono inspektorowi opracować regulamin zawodów, który będzie obowiązywał na terenie Związku Kieleckiego. Jedynie drużyny stające do zawodów ogólno-państwowych, będą musiały w Poznaniu zastosować całkowicie regulamin zawodów Gł. Związku.

Zatwierdzono „Tymczasowy regulamin dla żeńskich oddziałów Straży Pożarnych Woj. Kieleckiego“ z poleceniem opublikowania go w dziale urzędowym najbliższego numeru „Zycia Strażackiego“.

Po wysłuchaniu sprawozdania inspektora i aspirantki Grzędzińskiej i po rozważeniu napotykanych trudności —

---

po jednym przedstawicielu, Związki liczące ponad 300 straży, — dwóch przedstawicieli, przyczem Związki: Pomorski, Poznański i Śląski delegują po 2-ch przedstawicieli bez względu na ilość reprezentowanych przez siebie straży,

b) z przedstawicieli innych członków GłównegoZwiązku, wymienionych w § 5,—po jednym od każdej organizacji,

c) z członków Zarządu Głównego, wybranych z poza grona Rady,

d) po jednym przedstawicielu: Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Ministerstwa Spraw Wojskowych, Ministerstwa Komunikacji, Ministerstwa Skarbu, Związku Miast, Związku Sejmików, Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, Krajowego Ubezpieczenia w Poznaniu, Pomorskiego Stowarzyszenia Ubezpieczeń i Zrzeszenia Polskich Towarzystw Ubezpieczeń od ognia,

e) z przewodniczących Komisyj stałych,

f) z inspektora Naczelnego Głównego Związku,

§ 10 Do zakresu działalności Rady N czelnej należy:

a) stawianie wniosków o zmianach statutu Głównego Związku, zatwierdzanie uchwał co do zmian statutu Związku Wojewódzkiego i Okręgowego, oraz zatwierdzanie regulaminów,

b) wybór Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjn j,

c) uchwalenie corocznie preliminarza budżetowego i zatwierdzanie zamknięć rocznych,

d) decydowanie o kupnie i sprzedaży nieruchomości i obciążanie ich długami,

e) decydowanie o przyjmowaniu warunkowych darowizn i zapisów,

f) przyjmowanie i wykluczanie członków Głównego Związku,

g) zatwierdzanie sprawozdań z czynności Zarządu Głównego,

h) ustanawianie i wybór Komisji do prowadzenia poszczególnych działów pracy,

i) powoływanie Komisyj do rozstrzygania zatargów i nieporozumień pomiędzy członkami Związku,

j) zwoływanie zjazdów Walnych,

k) mianowanie i zwalnianie na wniosek Zarządu Głównego, Inspektora Naczelnego, oraz jego zastępcy,

l) mianowanie i zwalnianie redaktora organu Głównego Związku,

m) mianowanie i zwalnianie inspektorów Głównego Związku, oraz zatwierdzanie na wniosek Związków Wojewódzkich — Inspektorów Wojewódzkich,

n) nagradzanie straży lub ich poszczególnych członków za odznaczenie się przy pożarach, oraz za owocną pracę na polu pożarnictwa,

o) nadawanie godności członka honorowego.

§ 11 W razie stwierdzenia niewykonania programu prac, statutem i regulaminem określonego, jak również

postanowiono prace w tym zakresie prowadzić z tem większą intensywnością.

Jednocześnie postanowiono zwrócić się do J. E. Ks. Biskupów z prośbą o poparcie.

Dla przygotowania kontygentu kandydatek na Komendantki oddziałów — postanowiono porozumieć się z Władzami Organizacji Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju, zapisując Związek na członka tej instytucji i wyjednać około 100 wakansów w obozach letnich p. w. i w. f., organizowanych przez władze państwowe. W obozach tych, do programu szkolenia, winno być włączone pożarnictwo.

Dla omówienia szczegółów i ostatecznego porozumienia się z tą organizacją, delegowano inspektora łącznie z instruktorką.

Postanowiono zaprenumerować organ tej instytucji: „Do Przyszłości", z zaleceniem poszczególnym Okręgom prenumerowania tego czasopisma.

Odłożony pokaz żeńskich oddziałów — postanowiono urządzić dn. 12 maja 1929 roku w Opocznie.

Wobec zaobserwowanych przy akcji ratunkowej, dużych braków w zakresie taktyki pożarniczej — postanowiono położyć nacisk na ten przedmiot, powiększając na kursach ilość godzin oraz metodykę wykładania, z uwzględnieniem teoretycznego rozwiązywania zadań taktycznych.

Dla ułatwienia polecono inspektorowi, opracować model terenu, jako pomoc naukową do rozwiązywania zadań taktycznych, gdyż rysowanie na tablicy lub papierze utradnia orjentację. Pomoce tego rodzaju winny być używane na wszystkich kursach i odprawach.

Pozatem postanowiono zwrócić uwagę na konieczność częstszego urządzania manewrów, z późniejszym omawianiem wyników i błędów.

Przyjęto do wiadomości protokół członków przybyłych na Walne Zebranie Okręgu opatowskiego i delegowano inspektora na inspekcję Okręgu i zbadanie powodów odłożenia Walnego Zgromadzenia.

Wreszcie postanowiono zalecić członkom Związku noszenie żetonów korporacyjnych Związku, przy cywilnem ubraniu.

Przegląd prasy fachowej.

Wyszedł z druku pierwszy numer czasopisma **„Dla Przyszłości"**, organ Organizacji Przysposobienia Wojskowego do Obrony Kraju. Adres redakcji: Warszawa, ulica Bednarska 23/46, telefon 204-28. Prenumerata roczna zł. 6.

We wstępnym artykule „Od Redakcji" ujęte są cele wydawania pisma dążące do wykształcenia typu kobiety dyscyplinowanej, rzutkiej, obowiązkowej, silnej duchowo i fizycznie, dla której wysiłek jest przyjemnością, a pokonywanie trudów — punktem ambicji. Ten nowy typ kobiety, kobiety obywatelki, kobiety-czynnego członka społeczeństwa, która wniesie w życie rzeczywiste walory swojej kobiecości — to Wy! Idźmy, czytamy dalej, w przyszłość świadome celów, uzbrojone w broń najważniejszą—w silne poczucie obywatelskie, w znajomość kraju i jego tradycyj, w wyczucie współczesności — w gruntowną wiedzę z tej czy innej dziedziny życia — a damy najlepszy dowód, że miałyśmy prawo upomnieć się o prawo najwyższe — Prawo Bronienia Swej Ziemi.

W następnym artykule „Wczoraj i dziś", autorka wyraża ubolewanie, że wciąganie kobiet do jak najszerzej pojętej pracy dla kraju i państwa napotyka na pewną niechęć. Okres czasu od roku 1914 przyniósł nam prawo wyższego kształcenia się, prawo pracy, prawo pełnienia służby obywatelskiej. Mamy już kobiety lekarki, inżynierki, adwokatki, farmaceutki, mamy kierowniczki szkół i instytucji społecznych i publicznych, będziemy miały w przyszłości swoje przedstawicielki w dyplomacji i na kierowniczych stanowiskach administracyjnych. Czując mocny grunt pod nogami kobiety zaczynają się domagać przyznania im jeszcze jednego prawa: bronienia kraju. Nie jest to żądanie gołosłowne, nie jest to chęć naśladowania we wszystkiem mężczyzn. Nie wiem, jak się ta sprawa przedstawia w innych krajach, ale Polki upominają się jedynie o uznanie faktu dokonanego, o pozwolenie czynienia jawnie tego, co przez wiele lat czyniły konspiracyjnie. Następnie czytamy: Źródłem tej niechęci — może nieufności — jest niezrozumienie naszych celów i obawa przed zbytniem zmilitaryzowaniem społeczeństwa. Obawa nieuzasadniona. My już dziś nie modlimy się o wojnę, jak modliły się

---

nieprawidłowego prowadzenia gospodarki przez władze zrzeszonych Związków Rada Naczelna na wniosek Zarządu Głównego ma prawo rozwiązać Radę, lub też Zarząd danego Związku i zarządzić nowe wybory w terminie nie dłuższym, niż 6 tygodni od daty rozwiązania.

§ 12 Posiedzenia zwyczajne Rady Naczelnej odbywają się conajmniej cztery razy do roku w Warszawie, oraz przed każdym Zjazdem Walnym w miejscowości, w której Zjazd ma się odbyć.

Na żądanie pisemne Komisji Rewizyjnej lub 1/5 członków Rady Naczelnej z podaniem porządku obrad, Zarząd Główny obowiązany jest zwołać posiedzenie nadzwyczajne Rady w ciągu 2-ch tygodni.

§ 13 Posiedzenia Rady Naczelnej są prawomocne przy obecności przynajmniej 1/3 członków Rady, w tej liczbie prezesa lub jego zastępcy. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów oprócz wypadków przewidzianych §§ 29, 30, 31 i w pukcie d § 10 statutu.

W tym ostatnim wypadku wniosek może być uchwalony większością conajmniej 2/3 głosów, przy obecności conajmniej 2/3 ogólnej ilości członków Rady.

W razie równości głosów przy uchwałach nie wymagającej kwaliwikowanej większości; przechodzi wniosek, za którym wypowiedział się przewodn. Przewodniczący zawsze głosuje

W razie niedojścia do skutku posiedzenia z powodu braku quorum, następne posiedzenie z tym samym porządkiem obrad, ważne bez względu na ilość obecnych, zwołuje Zarząd Główny w terminie czterotygodniowym.

C. Zarząd Główny.

§ 14 Członkowie Rady Naczelnej wybierają zapomocą tajnego głosowania zwykłą większością głosów prezesa i sześciu członków, którzy łącznie z Inspektorem Naczelnym tworzą Zarząd Główny.

Członkowie Zarządu Głównego wybierają z pośród siebie I i II zastępcę prezesa, skarbnika, sekretarza i kustosza. Kadencja prezesa i członków Zarządu Głównego — trwa trzy lata.

Corocznie ustępuje 1/3 członków Zarządu Głównego — w pierwszych dwóch latach przez losowanie, następnie według starszeństwa wyboru. Prezes i Inspektor Naczelny nie podlegają balotowaniu. Ustępujący członkowie mogą być wybierani ponownie.

§ 15 Posiedzenia Zarządu są prawomocne przy obecności prezesa lub jego zastępcy i conajmniej trzech członków.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów przechodzi wniosek, za którym wypowiedział się przewodniczący. Przewodniczący zawsze głosuje.

§ 16 Zarząd Główny jest organem wykonawczym Rady Naczelnej i prowadzi wszelkie sprawy Głównego Związku, w myśl zarządzeń Rady Naczelnej.

tamte pokolenia, wiedząc, że tylko wojna wysunie na teren międzynarodowy sprawę polską i da nam niepodległość. Nie jesteśmy bynajmniej usposobione „wojenne", a P. W. K. to nie szkoła wojskowości, ale przedewszystkiem szkoła kształcenia charakterów, szkoła, z której wyjdą kadry prawdziwych obywatelek. A że zastąpić będą mogły obońców-mężczyzn, gdy kraj znajdzie się w potrzebie — to chyba tylko przemawia za P. W. K.? I dlatego mimo przeszkód praca nasza rozwija się z każdym rokiem, i choć dziś jeszcze jest tylko zaczątkiem, niejako minjaturą wielkich planów twórczych ideologji P. W. K., to, że znalazła oddźwięk w młodem pokoleniu jest rękojmą jej wytrwałości, to zaś, że kierownictwo jej spoczywa w rękach jednostek do pracy tej zaprawionej — daje rękojmę czystości linji jej rozwoju. My o wojnie nie marzymy. Ale gdy to nieszczęście spadnie na kraj, staniemy wszystkie bronić rzeczy najpiękniejszej, najukochańszej jaką człowiek posiada — Ojczyzny.

Poza tem na treść numeru składa się artykuł Dr. T. Kupczyńskiego „Wiadomości o Polsce współczesnej" oraz dział literacki i urzędowy.

W numerze 12 **„Wiadomości Pożarniczych"**, organu Związku Straży Pożarnych woj. Krakowskiego umieszczono artykuł Fr. Dworskiego p. t. „Nauczyciel, jako czynnik oświatowy w Strażach Pożarnych", wywiad z insp. Bierdoń-Kalinowskim w sprawie udziału Strażactwa Polskiego w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, sprawozdanie z działalnosci inspektora Związku Krakowskiego za czas od 1.I do 1.X 28 oraz korespondencje z życia Straży.

W numerze 1—12 **„Strażaka Pomorskiego"**, organu Pomorskiego Związku Straży Pożarnych w Grudziądzu, znajdujemy artykuły: „Teorja a praktyka", „Pożar teatru miejskiego w Grudziądzu", ankieta w sprawie statutu Straży, korespondencje i dział urzędowy.

Na treść 1—2 numeru **„Wiadomości Związkowych"**, organu Związku Cieszyńskiego, składa się: odezwa w sprawie powodzi, sprawozdanie z Pośmiertnej Kasy, „Ubezpieczenie koni", z odprawy inspektorów, zawiadomienie o kursie obrony przeciwgazowej, artykuł w sprawie instruktora zawodowego, korespondencje i komunikaty.

W numerze 10 **„Walki z Pożarem"**, organu Małopolskiego Związku S. P., umieszczono artykuł wstępny Bewója p. t. „Siła naszej idei", „Przegląd Pożarnictwa Kolejowego", „Radjo na usługach Straży Pożarnych", „Tajemnicze pożary" i „Dział ekonomiczno-gospodarczy".

Na treść **„Przewodnika Pożarniczego"**, składa się artykuł: „Krajowa Wystawa a Strażactwo", Dział urzędowy i korespondencje.

W numerze 11 tegoż czasopisma znajdujemy artykuł p. t. „Samoobrona ludności cywilnej w przyszłej wojnie", „Automobil w Strażach Pożarnych", „Pożary lasów na terenach wysokogórskich, „Postęp techniki pożarniczej" i „Pożary zbiorowe".

W **„Przewodniku Pożarniczym"** umieszczono w dziale urzędowym zarządzenia do Straży w sprawie gotowości na wypadek powodzi oraz inne komunikaty, wspomnienie o wybuchu amunicji na dworcu czerniowieckim i korespondencje zamykają numer.

Numer 4 **„Strażaka Śląskiego"**, organu Zw Str. Poż. Woj Śląskiego, poświęcony jest wezwaniu do gotowości na wypadek powodzi i instrukcjom o organizacji pokazów obrony przeciwgazowej i zawodów p. w. i w. f. Powyższa treść uzupełniona jest korespondencjami z życia Straży Pożarnych.

W numerze 5 tegoż czasopisma, po za wstępnym artykułem: „Przed sezonem", umieszczono regulamin zawodów i korespondencje.

KALENDARZE STRAŻACKIE.

Nakładem **„Przeglądu Pożarniczego"**, wydany został „Kalendarz Strażaka"* na r. 1929. Kalendarz ten, formatu kieszonkowego, zawiera 250 stron druku. Bogata treść, oprócz kalendarjum i notatnika terminowego obejmuje szereg artykułów i wiadomości ogólnych i fachowych. Obszerny dział informacyjny zawiera obfity materjał statystyczny z zakresu ogólnych wiadomości o Polsce, jak również dotyczący specjalnie pożarnictwa. W dziale artykułów fachowych pomieszczono krótkie wskazówki o konserwacji narzędzi, wyborze typu sikawek ręcznych, próbach sikawek, wyborze i pielęgnacji węży tłocznych i t. p. Zamieszczona w tym dziale: „Krótka encyklopedja strażacka" stanowi pierwszą próbę stworzenia podręcznego zbioru najniezbędniejszych dla strażaka wiadomości technicznych, ujętych w formę krótkich wzmianek encyklopedycznych. Dział ten w następnych wydaniach stale będzie rozszerza-

---

§ 17 W szczególności do zakresu działania Zarządu Głównego należy:
a) wykonywanie uchwał Rady Naczelnej, b) opracowanie preliminarza budżetowego i wykonywanie budżetu, c) prowadzenie rachunkowości Głównego Związku w granicach zatwierdzonego przez Radę Naczelną budżetu, d) przedstawianie Radzie Naczelnej sprawozdań z działalności Głównego Związku, e) opracowywanie i przedstawianie wniosków Radzie Naczelnej, f) prowadzenie statystyki Głównego Związku, g) utrzymanie bibljoteki i muzeum strażackiego, h) wydawanie organu związkowego, jako też czasopism, broszur i podręczników, i) przyznawanie odznaczeń w/g regulam. odznaczeń j) sprawowanie nadzoru nad działalnością zrzeszonych związków, k) opinjowanie o zasiłkach Towarzystw Ubezpieczeniowych dla członków Głównego Związku.

§ 18 Prezes Głównego Związku reprezentuje Główny Związek, rozpościera ścisły nadzór nad jego pracami, przewodniczy na posiedzeniach Rady Naczelnej i Zarządu Głównego oraz przyjmuje i zwalnia personel biura.

§ 19 Wszelkiego rodzaju umowy, zobowiązania i akty w imieniu Głównego Związku winny być podpisywane przez Prezesa lub jednego z jego zastępców, łącznie z dwoma członkami Zarządu Głównego.

Czeki bankowe podpisuje dwóch członków Zarządu Głównego. Wszelką korespondencję o charakterze ogólnym podpisuje Prezes i Inspektor Naczelny, względnie ich zastępcy.

Wszelką korespondencję o charakterze wykonawczym podpisuje Inspektor Naczelny, lub jego zastępca.

§ 20 Odpisy oraz wyciągi z ksiąg i protokółów Głównego Związku podpisane przez Prezesa i Inspektora Naczelnego, lub też ich zastępców, maja moc oryginałów.

IV. Komisje.

§ 21 Do opracowania i opinjowania spraw, tyczących się poszczególnych działów prac Głównego Związku Rada Naczelna ustanawia Komisje.

V. Biuro.

§ 22 Do bezpośredniego wykonywania uchwał Zarządu Głównego oraz przygotowania prac, referatów i wniosków ustanawia się przy Głównym Związku biuro. Na czele biura stoi Inspektor Naczelny Głównego Zarządu.

VI. Fundusze.

§ 23 Fundusze Głównego Związku tworzą się:

a) z dochodów z własnego majątku i przedsiębiorstw Głównego Związku,

b) ze składek Związków w wysokości 10% pobranych składek członkowskich,

c) z zasiłków władz rządowych i samorządowych,

d) z zasiłków publicznych instytucyj ubezpieczeń i Związku Prywatnych Towarzystw Ubezpieczeniowych,

e) z ofiar, darowizn i zapisów,

ny. Wiadomości z taktyki pożarnej i wyciąg z regulaminu umundurowania z tablicami odznak, tablica sygnalizacji gestowej, uzupełniają treść działu fachowego, który w ten sposób staje się niezbędnem „vade mecum" strażaka.

Po za ściśle strażackiemi wiadomościami kalendarz zawiera krótkie artykuliki z działu obrony przeciwgazowej i sportu. Specjalne notatniki o odpowiednich rubrykach przeznaczone są na notowanie wyczynów sprawności sportowych i strażackich, uszkodzeń w taborach Straży i t. p. Oficerowie i podoficerowie strażaccy znajdą tam również notatnik kontroli obecności na zbiórkach.

Kalendarz drukowany jest na dobrym papierze piśmiennym i oprawiony w trwałą okładkę płócienną.

Należy żywić nadzieję, że kalendarz ten z uwagi na bogatą treść i poręczność stanie się niezbędnym nietylko dla oficerów i podoficerów strażackich, ale i dla każdego strażaka. Umiarkowana cena (4 zł) czyni go przystępnym dla każdego członka naszej organizacji.

Zarząd Związku Straży Pożarnych Woj. Krakowskikgo wydał na rok 1929, kalendarz kieszonkowy strażacki, na którego treść składa się:

1) Przypomnienia zawodowe na każdy miesiąc.
2) Praca i obowiązki członków Zarządu.
3) Rota przysięgi.
4) Instrukcja o organizacji Oddziałów.
5) Instrukcja o sprzęcie pomocniczym do szkolenia.
6) Instrukcja o noszeniu opasek.
7) Instrukcja o uroczystościach.
8) Regulamin Kasy Pośmiertnej.
9) Regulamin Funduszu Wdów i Sierot.
10) Ustawa ogniowa dla miast i gmin wiejskich na terenie Małopolski.
11) Ustawa o przechowaniu materjałów łatwopalnych.
12) Tablice ewidencyjne.
13) Szematyzm organizacji Straży Pożarnych.
14) Ogłoszenia.

Powyższy kalendarz powinien się znaleźć w posiadaniu każdego członka Zarządu oraz oficera straży, z uwagi na szereg przypomnień mogących służyć do użytku.

Utrzymanie narzędzi pożarniczych.

Odpowiedni dobór narzedzi pożarniczych i ich racjonalna konserwacja mają ogromne znaczenie podczas akcji straży przy pożarach, ponieważ umożliwiają szybkie pewne i celowe użycie ich podczas ratowania życia i mienia. Tabor odpowiednio skompletowany, zawsze czysty i cały umożliwia straży szybki wyjazd z remizy, wczesne przybycie na miejsce pożaru, a co za tem idzie skuteczną pomoc.

W artykule niniejszym pragnę poświęcić kilka słów konserwacji narzędzi

Niezbędnym narzędziem każdej, dobrze zorganlzowanej straży jest wóz rekwizytowy albo pogotowia, służący do szybkiego dostarczania narzędzi na miejsce pożaru i dlatego należy go utrzymywać w odpowiedniej czystości. Wóz rekwizytowy należy trzymać zawsze pod dachem. Piasty kół dobrze jest okręcić słomą dla zabezpieczenia przed rozsychaniem. Koła w lecie należy polewać wodą co kilka dni, szczególnie, gdy wóz jest wystawiony na działanie słońca. Co miesiąc oraz po każdej jeździe smarować osie i skręt smarem wozowym. Części drewniane wymyć czystą wodą, posługując się szczątką lub szmatą, następnie wytrzeć na sucho. Częci żelazne dla zabezpieczenia od rdzy pomalować farbą rdzochronną lub wyczyścić i wytrzeć suchą szmatą. W skrzynce wozu należy mieć różne, drobne podręczne narzędzia pozwalające na natychmiastową reperację podczas wypadku w drodze. Dobrze jest mieć dwie zapasowe nakrętki do kół, aby w wypadku zagubienia można ją było zastąpić nową. Wszystkie uszkodzenia należy niezwłocznie naprawiać.

Drabiny przystawne, składane, hakowe, rozsuwane i szyst. Szczerbowskiego dobrze wypokostowane, czyste i całe, winny być umieszczone na wozie rekwizytowym. Bocznicę i szczeble drabin winny być często kontrolowane w celu usunięcia zader, które mogą kaleczyć ręce Części żelazne drabiny (okucia) winny być pomalowane lakierem asfaltowym, zabezpieczającym od rdzy.

Haki przy drabinach hakowych suche i wypolerowane, aby nie rdzewiały. Drabin się nie maluje, ponieważ trudno byłoby zauważyć pęknięcia, powstałe na drabinie.

---

f) z procentów od kapitałów, g) z innych wpływów.

§ 24 Kapitały Głównego Związku lokuje się w instytucjach finansowych według decyzji Zarządu zgodnie z obowiązującemi przepisami, lub w papierach procentowych, mających bezpieczeństwo pupilarne.

§ 25 Zarząd Główny prowadzi księgi i rachunkowość. Rok budżetowy winien odpowiadać rokowi kalendarzowemu

§ 26 Corocznie, nie póżniej niż w ciągu drugiego kwartału po ukończeniu roku budżetowego, Zarząd Główny składa Radzie Naczelnej sprawozdanie z ogólnej działalności Głównego Związku, oraz sprawozdanie rachunkowe.

VII. Komisja Rewizyjna.

§ 27. Rada Naczelna wybiera na przeciąg jednego roku z pośród swych członków, nie będących członkami Zarządu Głównego — Komisję Rewizyjną składającą się z 3-ch członków i 2-ch zastępców. Do zakresu czynności Komisji Rewizyjnej należy sprawdzanie ksiąg kasowych i rachunkowości, sprawozdań finansowych Zarządu Głównego, oraz zwykła lub nagła rewizja kasy.

Wyniki i wnioski Komisja Rewizyjna przedstawia Radzie Naczelnej na piśmie, po uprzedniem zakomunikowaniu ich Zarządowi Głównemu.

VIII. Członkowie Honorowi.

§ 28. Osobom pojedyńczym i jednostkom prawnym, które położyły wybitne zasługi dla pożarnictwa, Rada Naczelna władna jest nadać godność członków honorowych Głównego Zarządu. Postanowienia takie zapadają większością conajmniej ²/₃ głosów przy obecności conajmniej połowy członków Rady Naczelnej.

IX. Zmiana statutu.

§ 29 Zmiana statutu Głównego Związku przez Walny Zjazd nastąpić może na skutek wniosku Rady Naczelnej uchwalonego większością conajmniej ²/₃ głosów, przy obecności conajmniej ²/₃ członków Rady Naczelnej.

X. Rozwiązanie Głównego Związku.

§ 30 Wniosek o rozwiązaniu Głównego Związku może być uchwalany przez Radę Nzczelną większością conajmniej ²/₃ głosów, przy obecności conajmniej ²/₃ członków Rady Naczelnej, na specjalnie w tym celu zwołanem posiedzeniu, przyczem wniosek ten winien być podany na piśmie do rozważenia wszystkim członkom Głównego Związku na 3 miesiące przed terminem posiedzenia Rady.

§ 31 Wnioski dotyczące rozwiązania Głównego Związku, muszą podlegać ostatecznemu zatwierdzeniu przez nadzwyczajny Zjazd Walny przedstawicieli straży pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Zjazd taki jest prawomocny przy obecności conajmniej ¹/₂ ogólnej ilości uprawnionych do głosowania delegatów; uchwały zapadają wiekszością conajmniej ²/₃ głosów obecnych delegatów.

§ 32 W razie rozwiązania Głównego Związku Rada Naczelna przekazuje fundusze i pozostały majątek Głównego Związku na cele pożarnictwa.

Narzędzia pomocnicze, jak: bosaki, drapacze, kotwice, łopaty, szpadle, siekiery, drążki żelazne, piły i sita kominowe winny być suche i czyste; umieszczone w odpowiednich miejscach na wozie rekwizytowym.

Pochodnie winny być wypełnione naftą z dodatkiem terpentyny 1/8, dzięki której otrzymujemy światło silniejsze i nie tak łatwo gasnące na wietrze. Umieszczone winny być przy wozach lub w specjalnych stojakach, przy których powinny być zapałki; zimową porą buteleczka z benzyną. W wypadku zmarznięcia knotów, polewa się je benzyną, zapala, knoty się rozgrzewają i pochodnia zaczyna się palić.

Sikawkę należy zawsze trzymać pod dachem, w miejscu suchem i zabezpieczonem od kurzu. Cylindry winny być przykryte krążkami skórzanemi dla ochrony gładzi cylindrycznej od piasku i kurzu, który, dostając się do wewnątrz cylindra, wyciera jego ścianki i źle wpływa na sprawność sikawki. Dla zupełnego zabezpieczenia sikawki, należy ją przykryć płachtą, zabezpieczając od zanieczyszczeń.

Wszystkie części sikawki winny być czyste i całe. Powietrznik i cylindry czyścić specjalną pastą lub płynem dla zabezpieczenia przed śniedzią. Tłoki czyści się szmatami, przesyconemi naftą. Tłoki z podtłoczkami skórzanemi smaruje się czystym tłuszczem świńskim, tłoki zaś metalowe doszlifowane, tłuszczem mineralnym, rozcierając go po całej płaszczyźnie tłoka Smarowanie sikawki winno się odbywać przynajmniej raz na kwartał. Części składowe sikawki bardzo zanieczyszczonej, dobrze jest nasmarować naftą i po upływie kilku dni wyczyścić pakułami wełnianemi.

Części żelazne lakierowane i części drewniane sikawki winny być wymyte czystą wodą i osuczone. W wypadku wytarcia się uszczelnień na tłokach, należy tłoki wyjąć i nawinąć świeżą bawełną przetłuszczoną, posmarować naftą i założyć na miejsce.

Dla zabezpieczenia sikawki przed zamarznięciem, wlać do cylindrów trochę nafty. Sikawkę zamarzniętą, odmraża się gorącą wodą. którą wlewa się do cylidrów.

Dla zabezpieczenia sikawki przed zamarznięciem na miejscu pożaru, kiedy chwilowo nie pracuje, dobrze jest powoli bez przerwy pompować.

Zaworów nie należy czyścić piaskiem ani szmerglem, ponieważ się wycierają, tworzą się rysy, które ujemnie wpływają na głębokość ssania sikawki. Zawory czyści się pastą lub płynem, wyciera na sucho i lekko smaruje wazeliną.

Po każdym pożarze lub ćwiczeniu, podczas którego sikawka została użyta, należy wyjąć tłoki z cylindrów, zawory z komory zaworowej i dobrze, kilkakrotnie przepłukać czystą wodą, wlewając ją do cylindrów i usuwając w ten sposób muł i piasek z cylindrów, kanałów i komory zaworowej, do których był wciągnięty przez sikawkę. Potem sikawkę wytrzeć, nasmarować i wszystko umieścić na swojem miejscu.

Po każdym pożarze należy sprawdzić całość sikawki i wszelkie uszkodzenia niezwłocznie naprawić.

Wąż ssawny należy przepłukać czystą wodą, oczyściwszy przedtem smok z piasku i mułu. Ułożyć go na pomoście sikawki końcami pod zwijadło.

Wąż tłoczny należy wymyć wodą, posługując się przytem szczotką ryżową lub miotłą. Przepłukać wewnątrz czystą wodą i rozwiesić w miejscu przewiewnem, zacienionem (nie na słońcu) aby wysechł. Na zwijadło, na miejsce węża rozwieszonego należy nawinąc wąż suchy i umieścić zwijadło na sikawce. Prądownica czysta i sucha winna być umieszczona na sikawce. W skrzynce sikawki winna być oliwiarka, klucze, młotek, zapasowy pyszczek, nici przetłuszczone i zapasowe pakunki.

Beczkowóz należy zawsze trzymać pod dachem. Jeżeli to niemożliwe, pokryć płachtą nieprzemakalną lub matą. Piasty okręcić słomą (dla zapobiegania rozsychaniu się), koła polewać w lecie wodą co kilka dni (szczególnie, jeżeli beczkowóz stoi w słońcu).

Co miesiąc oraz po każdej jeździe smarować osie. Beczkę trzymać napełnioną wodą, od wiosny do jesieni, opróżniając ją, gdy zachodzi obawa przymrozków.

Jeżeli remiza jest ogrzewana — trzymać wodę w beczce przez cały rok. Co miesiąc wodę należy zmieniać. Po każdym pożarze lub ćwiczeniu, podczas którego beczka była użyta — spuścić wodę kurkiem spustowym, przepłukać rezerwuarek dla usunięcia piasku i mułu i napełnić beczkę świeżą wodą. Na wiosnę pomalować beczkę wewnątrz farbą minjową lub farbą rdzochronną, wyskrobawszy uprzednio wszelkie ślady rdzy. Z zewnątrz 2 razy do roku przetrzeć pokostem. Jeżeli się zauważy odskakiwanie farby, należy z zewnątrz beczkę pomalować. Po każdym pożarze sprawdzić całość kół, obręczy, ramy, hołobli, ewentualnie dociągnąć pasy, przytrzymujące beczkę i wszelkie śruby. które mogły się w czasie jazdy obluzować. Wszelkie uszkodzenia naprawiać bezzwłocznie.

Beczki drewniane konserwuje się podobnie, jak żelazne. Często się je sprawdza, aby się nie rozsychały. W wypadku przeciekania wody należy podociągać klepki, nabijając obręcze głębiej. Beczek drewnianych najczęściej nie maluje się.

Parciane skrzynie wodne i wiadra należy suszyć w cieniu, w miejscach przewiewnych (nie na słońcu), układając je dnami do góry. Należy je chronić od uderzeń ostremi narzędziami i od rdzy, ponieważ szybko się wtedy niszczą.

Wiadra blaszane należy wypłukać czystą wodą, wytrzeć na sucho i powiesić na swoich miejscach. Wiadra drewniane po wypłukaniu ustawia się na ziemi dnami do góry. Latem, aby się nie rozsychały, należy trzymać w chłodzie i co pewien czas polewać wodą.

Hydrofory konserwuje się podobnie jak sikawki, dbając o ich czystość, całość i sprawność w użyciu.

Uzbrojenie osobiste, jak: hełm, naramienniki metalowe, pas, topór, linka, zatrzaśnik, gwóźdź ratunkowy i inne części uzbrojenia, winny być zawsze czyste i całe. Paski i rzemienie nacierać tłuszczem, dla ochrony od pękania i zsychania się. Części metalowe uzbrojenia winny być wyczyszczone i wypolerowane. Linki chronić od zamoczenia i wilgoci, ponieważ twardnieją i gniją.

Dodatkowe części uzbrojenia, jak: maski dymowe, okulary, rękawice i t. p., przechowywać w szufladzie wozu rekwizytowego.

Pas, linka i zatrzaśnik często winny być sprawdzane na wytrzymałośc.

Dla należytej konserwacji narzędzi potrzebne są szczotki o twardym włosiu ze szczeciny, oliwiarka, cążki, młotek, klucz francuski, bańka na naftę, drut miedziany 1 mm. średnicy, bandaże, podpinki, mostki ochronne, siodełka i inne.

Straż pożarna, posiadająca dobrze skompletowany tabor, odpowiedni na miejscowe drogi wóz rekwizytowy, łekkie przenośne sikawki, dające się z łatwością przenosić nawet do najciaśniejszych uliczek; wszystko całe, i niezawodne w działaniu, może być pewna, że jej szybki przyjazd na miejsce pożaru będzie korzystny i przez sprawny i szybki ratunek pozyska szacunek i zaufanie współobywateli.

Józef Stanisław Boguszewski
„Przewodnik Ubezpieczeniowy".

Ręczne gaśnice chemiczne.

Ręczne gaśnice chemiczne, nawet najlepszego wyrobu i najtrwalszej konstrukcji, posiadają gwarancje bezpiecznego działania na przeciąg 10 lat i to w dodatku pod warunkiem, iż przez ten okres będą należycie i prawidłowo konserwowane.

Według wymagań technicznych, każda nowozbudowana gaśnica winna być próbowaną na 20 atmosfer wewnętrznego ciśnienia. Zasada ta jest też przestrzeganą przez większość krajowych i zagranicznych wytwórni. Jednak z czasem, ta wytrzymałość na ciśnienie zmniejsza się w sposób naturalny, a stanowczo szybciej jeszcze z powodu niedbałej konserwacji lub nieumiejętnego obchodzenia się z aparatami. Materjał bowiem z jakiego gaśnica jest zbudowaną, aczkolwiek jest na wewnętrznej stronie pokryty warstwą ołowiu w celu ochrony przed skutkami niszczycielskiego działania chemikalji, jakie te aparaty zawierają, ulega jednak wpływom ujemnym zmniejszającym ich wytrzymałość na ciśnienie. A ponieważ ręczne gaśnice chemiczne w czasie działania wytwarzają w swym zbiorniku ciśnienie od kilku do kilkunastu atmosfer, w zależności od systemu — przeto zjawia się duże niebezpieczeństwo eksplozji tych gaśnic, których płaszcze zbiorników uległy całkowitemu lub częściowemu osłabieniu.

Znane nam są liczne nieszczęśliwe wypadki eksplozji, które pociągnęły za sobą poważne pokaleczenia obsługi.

Rzeczą więc obowiązku wszystkich tych pod czyją opieką lub nadzorem są ręczne gaśnice chemiczne, aby wytrzymałość gaśnic na wewnętrzne ciśnienie poddawać systematycznym próbom. Próby takie winny być przeprowadzane przynajmniej co trzy lata i osiągać przy każdorazowym ich dokonywaniu, najmniej 15 atmosfer ciśnienia. Pamiętać bowiem należy, iż gaśnica niepewna raczej stać się może powodem zwiększenia skutków wypadku pożaru, niż przynieść korzyści.

Ponieważ procedura technicznego przeprowadzenia takich prób wymaga specjalnych urządzeń, a przeto pociąga za sobą znaczne koszty — sprawę tę należy stawiać na gruncie obowiązku firm dostarczających gaśnice. One to są obowiązane do ponoszenia kosztów stwierdzania, iż aparaty produkowane w ich zakładach odpowiadają warunkom technicznym nietylko w chwili ekspedjowania z warstatu, lecz również w ciągu całego okresu na jaki opiewa gwarancja.

Strażak Śląski.

Kursa dokształcające dla kapelmistrzów

przy Szkole Muzycznej im. St. Moniuszki w Kielcach, ul. Tad. Kościuszki 11.

„Życie jest czynem, dążeniem naprzód i walką".

Rzadko spotykamy u nas orkiestry amatorskie jednolite tak liczebnością jak i składem. Próżne są chęci i praca — niema pełni brzmienia, harmonji i równowagi między poszczególnemi grupami instrumentów. Kierownik danego kompletu nie tylko, że nie umie rozpisywać prawidłowo, lecz gotowego materjału nie potrafi dostosować do potrzeb lokalnych. **Od zdolności i umiejętności Kapelmistrza — zależy sprawność i wartość orkiestry!**

Dyrekcja Szkoły Muzycznej im. St. Moniuszki w Kielcach, chcąc podnieść kulturę muzyczną w jak najszerszych warstwach **i uprzystępnić kierownikom orkiestr, nabycie brakującej nauki fachowej,** uruchamia w czasie wakacyj letnich **sześciotygodniowy kurs dokształcający** według programu, równającego się całorocznym studjom.

Zasadniczo przyjmowani są kandydaci z praktyką orkiestrową conajmniej 3-letnią, ze zdolnościami kierowniczemi. Kandydat wnosi lub przesyła podanie na imię Dyrektora Szkoły Muzycznej, załączając krótki życiorys. Po złożeniu egzaminu przed Komisją, kandydat otrzymuje odpowiedni dyplom kapelmistrza orkiestr amatorskich.

Opłata wynosi: wpisowe zł. 10 przy zapisie i zł. 200 za naukę po przyjeździe na kurs.

Program Kursu w streszczeniu.

1. **Zasady:** Fonetyka, Rytmika, Ekspresja, Transpozycja, Enharmonja.
2. **Solfeggio.** Czytanie nut we wszystkich kluczach. Zapisywanie melodji z pamięci i na zadane tematy. Dyktando. Czytanie głosów orkiestrowych.
3. **Harmonja:** Budowa akordów. Ogólne pojęcia.
4. **Formy muz.:** Hamofonja i polifonja. Formy taneczne i kontrapunktyczne intsrum. — wokalne.
5. **Historja:** Dzieje od czasów starożytnych do najnowszych. Rozróżnienie stylów i epok.
6. **Instrum.-wo.:** Rozwój instrumentów orkiestrowych. Budowa, skala, aplikatura i akustyka.
7. **Orkiestracja:** Przekładanie z jednej tonacji na drugą. Rozpisywanie z fortepianu na orkiestrę danego kompletu. Czytanie partytur.
8. **Dyrygowanie:** Hospitowanie oraz dyrygowanie zespołem teoretycznie i praktycznie.
9. **Język włoski:** Prawidłowe czytanie oraz niezbędne terminy muzyczne.
10. **Estetyka:** Zagadnienie piękna muzycznego w pojmowaniu filozofji. Okresy i style. Układanie programów.
11. **Higjena:** Czystość instrumentu i warg.

Ulegając potrzebom orkiestr amatorskich, Szkoła uruchomiła:
„Biuro orkiestracji".

Wszelkich utworów muzycznych na orkiestry dęte i smyczkowe oraz na różne komplety, z **dostosowaniem się do potrzeb danej kapeli,** aby otrzymać mogła dobre, pełne i zgodne brzmienie, co jest niemożliwe, gdy się sprowadza utwory, pisane na komplety wielkie, nie liczące się ze stanem danego zespołu. Donosząc o powyższem, prosimy zamawiać u nas potrzebny repertuar, a wypełnimy szybko i niedrogo.

Zamawiając repertuar, trzeba nam wskazać z **jakich orkiestra składa się instrumentów** i jaki jest poziom orkiestry t. j. czy pisać w **układzie łatwym, czy też trudniejszym.**

Na odpowiedzi załączać znaczki pocztowe.

Kongres i Wystawa Pożarna

ZAGRANICĄ.

Zarząd Głównego Związku otrzymał zaproszenie od Król. Belgijskiego Związku Straży Pożarnych do wzięcia udziału w 35 narodowym kongresie belgijskich straży pożarnych Kongres odbędzie się w dniach 18, 19 i 20 maja r. b. w Brukseli. Nadeszły również zaproszenia do wzięcia udziału w wystawie pożarniczej, która odbędzie się w Paryżu w dniach od 12 do 28 lipca r. b.

Wystawa pożarnicza w Paryżu, obejmuje działy środków zapobiegawczych, gaśniczych i ratownictwo. Na czele komitetu organizacyjnego wystawy stoją pp.: kom. Guesnet—prezes Związku Straży Pożarnych Francji, płk. Pouderoux—komendant Straży Paryskiej, Closset, Legendze, Joby, Benois i Robert. Komisarzem generalnym został deputowany p. A. Breton. Wszelkich informacji udziela sekretarz wystawy p. Wa-ttremez (Grand-Palais, avenue Alexadre III, Paris).

Plan wystawy obejmuje 5 grup uwzględniających poszczególne dziedziny techniki w zastosowaniu do obrony przeciwpożarowej oraz grupę specjalną, ilustrującą całokształt zagadnień organizacyjnych pożarnictwa. W tym to dziale przewidziano zobrazowanie historycznego rozwoju obrony przeciwpożarowej, dane statystyczne francuskie i zagraniczne, tablice, rysunki, manekiny w ubiorach z lat ubiegłych i współczesnych, fotogrfaje pożarów, wybuchów, niezwykłych wydarzeń, kolekcje medali, pamiątek historycz-

nych oraz pożarnicze piśmiennictwo zawodowe różnych państw. Wyznaczono też na wystawie miejsce dla związków straży pożarnych poszczególnych państw, aby każde z nich mogło zobrazować historję i ustrój pożarnictwa na swym terenie.

Pozostałe grupy wystawy mają zilustrować współczesną technikę w zakresie obrony przeciwpożarowej. A więc znajdą się tu środki zapobiegawcze, ich popularyzowanie i uwzględnienie w budownictwie, w urzędach publicznych, w prywatnych lokalach, w przemyśle i to zarówno we Francji jak i zagranicą. Tu również mają być wystawione środki gaśnicze.

W oddzielnej grupie, obejmującej dział gaszenie pożarów uwzględniona będzie organizacja obrony przeciwpożarowej w miastach Francji i zagranicą, środki alarmowe, zbiorniki wody, oraz przyrządy gaśnicze: pompy, autopompy, węże, oświetlenie podczas akcji ratunkowej i t, d.

Jeszcze w innej grupie zostanie przedstawione ratownictwo, przyrządy do ratowan a ludzi z uwzględnieniem specjalnych katastrof, wyekwipowanie ratujących, organizacja specjalnych drużyn ratowniczych, służba ambulatoryjna i ubezpieczenie od ognia.

Następna z kolei grupa przedstawiać ma dział wynalazków i odkryć oraz dział szkolenia i propagandy wraz ze wszystkiemi jej środkami.

W ostatniej wreszcie grupie przydzielono poszczególne działy Urzędowi odkryć i wynalazków, Związkowi strażactwa francuskiego, prefekturze Sekwany i policji, korpusowi Straży Paryskiej oraz Związkowi Ratunkowemu.

Wystawa organizowana jest pod protektoratem Związku Straży Poż. Francji oraz Urzędu odkryć i wynalazków.

Z Okręgu radomskiego.

W dniach od 26 listopada do 3 grudnia 1928 roku zostały przeprowadzone 8-io dniowe kursy pażarnicze dla oficerów Straży Pożarnych Okręgu Radomskiego i Kozienickiego w Radomiu.

Kursiści byli skoszarowani w koszarach 72 p. p. w Radomiu i zaprowjantowani z f nduszów Okręgów w kasynie podoficerskim 72 p. p.

Kierownikiem kursu był inspektor Zw. Str. Poż. Województwa Kieleckiego druh J. Drzewiecki, zastępcami druhowie: st. instruktor B. Kowalczyk, i instruktor Ig. Urbański, wykładowcami byli: druhowie Z. Przyjałkowski, vice-prezes Zw. Str. Poż. Województwa Kieleckiego, taktyka pożarnicza inspektor J. Drzewiecki, historja i organizacja Straży, Dr. J. Olewiński pomoc sanitarna, inżynier Skopiński, budownictwo ogniotrwałe, inżynier Szczepański, hydraulika, inżynier Lipko, silnik spalinowy, Inspektor P. Z. U. W. Stan. Bąbała, ubezpieczenia por. Bielawski, musztra P. W i W. F. M. Piwowar, gazownictwo, st. instruktor poż. B. Mozal, che mja i gaśnice, st. inst poż. B. Kowalczyk, środki zapobiegawcze i szkolenie drużyny instruktor Ig. Urbański technika pożarnicza, tabor strażacki i szkolenie drużyny.

Jak widać z powyższych przedmiotów kursy były postawione na wyższym poziomie, niezależnie od wykładów i ćwiczeń według programu, kursiści pełnili kolejne dyżury nocne w Straży Radomskiej od godziny 9-ej 30 wieczór do 6-ej rano jako II-gi pluton pogotowia w liczbie jeden sześciu, a w czasie kursu t. j. dnia 2 grudnia r. b. odbyły się manewry strażackie na koszarach 72 p p. w Radomiu w których to kursiści brali czynny udział jako rezerwa pod dowództwem inspekcyjnego, mając możność obserwowania prowadzonej akcji przez poszczególnych dowódców Straży.

Przed egzaminami teoretycznymi druh inspektor J. Drzewiecki przeprowadził egzamina z ćwiczeniami praktycznemi całym taborem na placu Straży Radomskiej w obecności Prezesa Okręgu druha Starosty St. Gulińskiego i vice-prezesa Zw. Wojewódzkiego druha Przyjałkowskiego.

Na 54 słuchaczy reprezentujących 35 Straży z Okręgu Radomskiego i Kozienickiego, egzamin złożyło 47 z następującym wynikiem: 1 w stopniu celującym 4 w stopniu bardzo dobrym, 18 w stopniu dobrym, 24 w stopniu dostatecznym 6-iu do ogzaminów nie przystąpiło, ponieważ nie uczęszczali na wszystkie wykłady, 1-en egzaminu nie złożył.

Wykłady odbywały się na sali Sejmikowej, ćwiczenia zaś na placu Straży Radomskiej.

Wręczenia świadectw dokonał druh vice-prezes Z. Przyjałkowski w zastępstwie druha Starosty St. Gulińskiego na sali Sejmiku w obecności Komisji Egzaminacyjnej, a na zakończenie kursiści odśpiewali „Rotę.

W skład Komisji Egzaminacyjnej wchodzili: druhowie Inspektor J. Drzewiecki, inżynier Szczepański, por. Bielewski —oficer instrukcyjny, M. Piwowar, star. instr. poż. B. Mozal, J. Jagielski, star. instr. poż. B. Kowalczyk i instr. poż. Ig. Urbański.

Instr. Pożar.

Z Okręgu kieleckiego.

Kursa pożarnicze w Woli - Morawieckiej.

W czasie od 3/XII do 7/XII 1928 r. zostały przeprowadzone przez Zw. Okręg. Straży Pożarn. powiatu Kieleckiego 5-cio dniowe kursy pożarnicze, na które to zapisało się 28 słuchaczy z 8-iu oddziałów straży pożarnych gminy Morawica.

Wykładowcami byli: dr. Wincenty Jokiel, Naczelnik Straży Edward Reguła i instruktor pożarnictwa K. Jurkowski.

W dniu 7 grudnia odbyły się egzaminy w wyniku których złożyło z wynikiem dobrym 6-ciu słuchaczy, dostatecznym 17 tu i 2-ch słuchaczy egzaminu nie złożyło, 3-ch skreślono ze względu na to, że nie uczęszczali na wszystkie wykłady.

Nadmienić tu należy o bardzo przychylnem stanowisku jakie zajął urząd gminy Morawica, udzielając słuchaczom bezpłatnych środków lokomocji. Również dużo zasług przy organizacji kursu położył p. Edward Reguła kierownik szkoły i naczelnik rejonu.

Kurs ten może posłużyć za przykład dla innych gmin i naczelników rejonowych straży pożarnych tut. powiatu.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Okólnik Nr. 49.

Regulamin zjazdów

ZWIĄZKU STRAŻY POŻARNYCH

Województwa Kieleckiego.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Zjazdy zwołują Związki Strażackie dla przeprowadzenia zawodów, oraz dla wzmocnienia w strażach poczu ia łączności korporacyjnej, okazania społeczeństwu powagi i siły organizacji strażackiej.

§ 2. Wszyscy strażacy, biorący udział w Zjeździe winni być przepisowo umundurowani. Wszystkich członków drużyn ćwiczebnych obowiązuje uzbrojenie bojowe.

Na odstąpienie od tej zasady należy uzyskać zezwolenie Związku organizującego Zjazd.

§ 3. Wszyscy strażacy, biorący udział w Zjeździe obowiązani są podporządkować się w zupełności zarządzeniom Władz Zjazdowych.

§ 4. Wszelkie skargi na niesłuszność postępowania Władz Zjazdowych wnoszone być mogą do Zarządu Związku organizującego Zjazd, lub wyższej instancji, drogą służbową, dopiero po zakończeniu Zjazdu.

II. Władze Zjazdowe.

§ 5. Władzami Zjazdowemi są: Zarząd Związku organizującego Zjazd, Naczelnik Zjazdu i Sąd Konkursowy, — każdy w swoim zakresie.

§ 6 Zarząd Związku organizującego Zjazd winien dopilnować ścisłego wykonania przepisów niniejszego regulaminu, dotyczących: a) właściwego umundurowania, b) przynależności do Związku, c) ubezpieczenia, d) składu i dowództwa drużyn ćwiczebnych, e) zaliczenia ich do właściwej grupy i f) prawa ich do udziału w danych zawodach.

§ 7. Rozstrzyganie w czasie Zjazdu wszelkich wątpliwości i zarzutów w odniesieniu do uczestników Zjazdu, należy do prezesa Związku organizującego Zjazd lub do jego zastępcy, który ma prawo wyłączyć od udziału w Zjeździe, straże, lub ich członków, nieodpowiadających wymaganiom niniejszego regulaminu.

§ 8. Naczelnika Zjazdu mianuje Zarząd Związku organizującego Zjazd.

§ 9. Do pomocy Naczelnikowi Zjazdu, Zarząd Związku organizującego Zjazd przydziela, zależnie od potrzeby jednego lub kilku adjutantów.

§ 10. Naczelnik Zjazdu dowodzi całością Zjazdu, czuwa nad porządkiem, przyjmuje raport powitalny, składa raport przedstawicielowi Władz i prowadzi defiladę.

Na boisku ćwiczebnym Naczelnik Zjazdu zarządza odprawę dowódców straży ćwiczących i nie wkraczając w sprawy dotyczące przeprowadzenia i oceny ćwiczeń, aż do końca Zjazdu pozostaje dowódcą wszystkich obecnych na Zjeździe strażaków

§ 11. Przeciwko strażom lub ich członkom nie stosującym się do jego zarządzeń, Naczelnik Zjazdu ma prawo wytoczyć natychmiastowe dochodzenie służbowe, a w wyniku jego ukarać winnych przez: 1) upomnienie, 2) naganę, 3) naganę przed frontem drużyny, bez wciągnięcia lub z wciągnięciem do protokółu Zjazdu, 4) wydalenie z placu ćwiczeń.

Niezależnie od tych kar porządkowych, w razie wykroczeń poważniejszej natury, Naczelnik Zjazdu winien złożyć o nich meldunek Zarządowi Związku organizującego Zjazd, celem przedsięwzięcia ewentualnych dalszych kroków przeciw winnym.

III. Porządek Zjazdowy.

§ 12. Wszyscy uczestnicy Zjazdu winni ściśle stosować się do programu Zjazdu i wyznaczonych terminów.

§ 13. Zjazd rozpoczyna się zbiórką drużyn ćwiczebnych w porze i miejscu ściśle ustalonem przez Związek organizujący Zjazd.

§ 14. Drużyny względnie grupy stają podczas zbiórki na wyznaczonych im przez Naczelnika Zjazdu miejscach, według kolejności przybywania. Miejscowa drużyna na końcu za wyjątkiem plutonu sztandarowego, który staje na czele.

§ 15. Porządek ustawienia jest następujący: na prawem skrzydle orkiestra, wyznaczona przez Zarząd Związku organizującego Zjazd; pierwsza drużyna w odległości 6 kroków, odstęp między drużynami 3 kroki. Naczelnicy drużyn na prawem skrzydle swych drużyn. Jeżeli jest sztandar, to zajmuje wraz z plutonem honorowym miejsce pierwszej drużyny. Drużynę pojedyńczych zawodników ustawia się przed drużynami zespołowemi. Drużyny ćwiczebne zespołowe ustawia się przytem według grup: pierwsza, druga, trzecia, wreszcie czwarta.

§ 16. Na Zjazdach jedna ze straży wyznaczona uprzednio przez Zarząd Związku organizującego Zjazd, przybywa na Zjazd ze swoim sztandarem. Drużyna ze sztandarem stoi w szyku rozwiniętym na prawem skrzydle, a maszeruje na czele kolumny. W dwuszeregu chorąży stoi na prawem skrzydle pierwszegu szeregu.

§ 17. Raport przyjmuje Naczelnik Zjazdu, stając po środku przed frontem kolumny w takiej odległości, aby był widoczny przez oba skrzydła, poczem podaje komendę: „Dowódcy — Raport!". — Na tę komendę dowódcy drużyn robią w tył zwrot, wydają swym drużynom komendę: „baczność!", poczem podchodzą do Naczelnika Zjazdu najkrótszą drogą i ustawiają się przed nim w szeregu w odległości trzech kroków, tak, aby Naczelnik Zjazdu znajdował się pośrodku składających raport, poczem jednocześnie salutują.

Naczelnik Zjazdu po odsalutowaniu, podaje komendę: „na moją komendę — całość spocznij" i podchodząc kolejno do dowódców odbiera raport o liczebności drużyny lub delegacji Adjutant Naczelnika Zjazdu, stojąc jeden krok w tył na lewo za Naczelnikiem Zjazdu notuje treść meldunków.

Jeżeli w układzie zakomunikowanym uprzednio Związkowi organizującemu Zjazd zaszły późniejsze zmiany, to dowódca drużyny winien w czasie raportu powitalnego piśmiennie zameldować o tem Naczelnikowi Zjazdu.

§ 18. Po odebraniu raportu Naczelnik Zjazdu omawia treściwie ze składającemi raport porządek Zjazdu oraz zawiadamia kto będzie przyjmował raport, aby uczestnicy Zjazdu użyli odpowiedniego tytułu, odpowiadając na powitanie, poczem daje komendę „Dowódcy — wstąp!". Dowódcy salutują jednocześnie, robią w tył zwrot, wstępują na swoje miejsca.

§ 19. Z chwilą przybycia oficjalnego reprezentanta Związku organizującego Zjazd lub wyższego, oraz przedstawicieli Władz Państwowych, Naczelnik Zjazdu komenderuje: „Kolumna baczność — na prawo patrz!" i następnie składa raport.

Przyjmujący raport winien, podejść ku naczelnikowi Zjazdu zatrzymać się na wysokości luki między orkiestrą, a pierwszą drużyną, w odległości około 10 kroków od czoła kolumny. Wówczas Naczelnik Zjazdu podchodzi do przyjmującego raport, staje przed nim na trzy kroki i składa raport. Orkiestra gra jednocześnie marsza powitalnego. Hymn wolno grać tylko na powitanie przedstawiciela Władz państwowych lub wojskowych, o ile ten ma mandat reprezentowania Rządu.

Po złożeniu raportu orkiestra przestaje grać, grupa przedstawicieli Władz z przyjmującym raport na czele przechodzi przed frontem kolumny, salutując, lub cywilni — odkrywając głowy. Po przeglądzie przyjmujący raport wita Zjazd słowami „Czołem —Druhowie!". Strażacy biorący udział w Zjeździe odpowiadają razem na trzy tempa: „Czołem — Druhu Prezesie (Panie Starosto, Panie Wojewodo i t. p.)

§ 20. Po przeglądzie i powitaniu Naczelnik Zjazdu wydaje komendę: „Baczność — spocznij!", poczem formuje kolumnę czwórkową rozkazem: „W drużynach kolumna czwórkowa!" na rozkaz ten, dowódcy drużyn podają komendę: „W czwórki w prawo zwrot".

Naczelnik Zjazdu maszeruje na 9 kroków przed czołową orkiestrą. Adjutant maszeruje o 3 kroki za Naczelnikiem Zjazdu i jeden krok na lewo. Za orkiestrą maszeruje hufiec sztandarowy, lub jeśli go niema — naczelnik pierwszej drużyny. Przemarsz odbywa się na rozkaz Naczelnika Zjazdu: „Drużynami maszerować!" Komendy do marszu poszczególnych drużyn wydają ich dowódcy. W takim porządku następuje przemarsz do kościoła, skąd po nabożeństwie uczestnicy Zjazdu udają się na wskazane w programie Zjazdu miejsce.

Przedstawiciele Władz państwowych, samorządowych zrzeszeń i związków, goście oraz delegaci Związków strażackich udają się na nabożeństwo oddzielnie w towarzy

stwie osób przydzielonych przez Związek organizujący Zjazd.

§ 21. Przed wejściem do kościoła na komendę: „Do modlitwy!” drużyna zdejmuje kaski, trzymając je w lewem ręku przy zgiętym łokciu. Na „Podniesienie“ i „Komunję“ — klękają. Na „Ewangielję” stają na „baczność” Po wyjściu z kościoła na komendę: „Po modlitwie“ — kaski nakładają. Podczas mszy św. polowej lub o ile nie wszyscy mieszczą się w kościele sygnalista z cmentarza daje trąbką sygnał o rozpoczęciu i skończeniu „Podniesienia, Komunji i Ewangelji“.

We wskazanych momentach sygnalista trąbi sygnał: „Baczność“, oraz „Spocznij“ po skończeniu.

§ 22. Naczelnik Zjazdu wyznacza inspekcyjnego, którego stawia przed kościołem, lub przed miejscem gdzie odprawia się Msza św. polowa Bez zameldowania się inspekcyjnemu i podania poważnych powodów z kościoła i placu podczas nabożeństwa wychodzić nie wolno.

§ 23. Po nabożeństwie odbywa się dekoracja przyznanemi odznaczeniami (o ile ją program przewidywał).

Dekoracji przed frontem wszystkich obecnych drużyn, ustawionych w czworobok, dokonywuje przedstawiciel najwyższego Związku, reprezentowanego na Zjeździe lub Wojewoda alko Starosta.

Naczelnik Zjazdu, ustawiwszy drużyny, podaje komendę: „Druh . . . .“ (szarża, czy tytuł i nazwisko) wystąp!“, poczem mający być dekorowanymi występują na środek przestrzeni pomiędzy szeregami straży na trzy kroki przed Naczelnikiem Zjazdu. Drużyny z których szeregów wystąpili wywołani, łączą i kryją. Dekorujący podchodzi do wywołanych w towarzystwie wyznaczonych adjutantów, niosących odznaczenia oraz dyplomy, a Naczelnik Zjazdu podaje komendę: „Baczność — na prawo patrz!“. Dekorujący przemawia kilka słów i podchodząc do pierwszego z odznaczonych, przypina odznaczenie i podaje dyplom Po podaniu mu ręki, przechodzi dekorujący do następnego odznaczanego.

Po ukończeniu dekoracji Naczelnik Zjazdu podaje komende: Baczność — spocznij“.

§ 24 Po ukończeniu dekoracji, albo w jej braku wprost po nabożeńtswie, grupa przedstawicieli Władz, oraz ewentualnie świeżo udekorowani, udaja się na miejsce, gdzie ma być przyjmowana defilada. Miejsce to powinno być tak wybrane, aby przyjmujący defiladę byli odgrodzeni kordonem od publiczności, stanowiąc wyraźnie wyodrębnioną od niej grupę, oraz aby znajdowali się z prawej strony defilującej kolumny.

Defiladę przyjmuję grupa przedstawicieli Władz oraz świeżo dekorowani na czele z prezesem Związku, który zaszczyt ten może odstąpić najdostojniejszemu z gości, uprzedzając o tem Naczelnika Zjazdu. Na 25 kroków przed miejscem przyjmującego defiladę, oraz na 25 kroków za nim ustawia się dwóch oficerów kierunkowych w ten sposób, aby byli zupełnie widoczni dla defilujących.

Naczelnik Zjazdu ustawia kolumnę czwórkową dając rozkaz: „W drużynach kolumna czwórkowa!” Następnie zaś „do defilady drużynami maszerować!“. Na rozkazy te dowódcy drużyn nakazują marsz. Z chwilą zbliżenia się do pierwszego kierunkowego. Naczelnik Zjazdu podaje rozkaz: „Defilada w prawo!“ i sam salutuje. Zrównawszy się z przyjmującym defiladę, robi w prawo zwrot, podchodzi do niego wciąż salutując i melduje defiladę, poczem staje nieco poza przyjmującym defiladę po prawej jego stronie, przyłączając się do grupy przyjmujących defiladę.

Maszerująca i grająca na czele orkiestra, zrównawszy się z pierwszym oficerem kierunkowym zbacza w lewo i ustawiwszy się obok ulicy, którą defilada przechodzi, nawprost grupy przyjmującej defiladę i frontem do niej, nie przestaje grać marsza.

Jeśli wśród defilujących idzie więcej orkiestr, to druga uprzednio wyznaczona może zająć miejsce pierwszej orkiestry, na znak dany przez adjutanta.

Należy przytem zważać, aby zmieniające się orkiestry grając, nie zmieniały kroku defilady.

Orkiestra, którą następna zastąpiła odchodzi z defiladą. Ostatnia orkiestra odchodzi, grając za ostatnią drużyną.

Dowódcy zaś drużyn z chwilą zrównania się z pierwszym oficerem kierunkowym wydają komendę: „Równy krok na prawo patrz!“ i salutują. Minąwszy drugiego oficera kierunkowego wszyscy przestają salutować, dowódcy zaś drużyn podają komendę: „Baczność !“.

W czasie przyjmowania defilady salutuje lub odkrywa głowę tylko przyjmujący defiladę, reszta zaś przedstawicieli salutuje względnie odkrywa głowy tylko przed sztandarami.

§ 25. Po ukończonej defiladzie oddziały prowadzone przez adjutanta Naczelnika Zjazdu odmaszerowują przed lokal, gdzie składają sztandar. Przed lokalem tym oddziały zatrzymują się, stają frontem do lokalu, a orkiestra stojąca na prawem skrzydle, również frontem do lokalu gra w dalszym ciągu marsza.

Na komendę adjutanta: „Poczet sztandarowy — wystąp!“ poczet występuje i odnosi sztandar, poczem wracają do szeregu.

W czasie odnoszenia sztandaru kolumna stoi „na prawo patrz“, oficerowie salutują, a orkiestra gra tusz sztandarowy. Po wniesieniu sztandarów dowodzący adjutant podaje komendę „Baczność — spocznij!“. Orkiestra przestaje grać.

Po powrocie pocztu sztandarowego do szeregów, oddziały odmaszerowują na plac ćwiczeń pod komendą adjutanta Naczelnika Zjazdu.

§ 26. Na boisku ćwiczebnem Naczelnik Zjazdu w obecności członków Sądu Konkursowego, urządza odprawę dowódców drużyn, stających do zawodów, na której ustalona zostaje ostateczna lista drużyn, która zostaje natychmiast doręczona Sądowi Konkursowemu. Pozatem Sąd zarządza losowanie kolejności oraz daje wskazówki i wyjaśnia wątpliwości.

§ 27. Na znak, dany przez Naczelnika Zjazdu, sygnalista gra pobudkę i z tą chwilą zawody uważa się za rozpoczęte.

§ 28. Po ukończeniu zawodów Naczelnik Zjazdu zarządza zbiórkę drużyn ćwiczebnych. Następnie Przedstawiciel Związku i Naczelnik Zjazdu żegnają Zjazd, poczem drużyny odmaszerowują do domów.

§ 29. Na placu ćwiczeń winna być zorganizowana pomoc lekarska.

§ 30. Straże wyjeżdżające na zawody winny zostawić na miejscu pogotowie z narzędziami i odpowiednią ilością węży.

§ 31. Raport o przebiegu Zjazdu sporządza adjutant i po podpisaniu przez Naczelnika Zjazdu, przesyła do Zarządu Związku organizującego Zjazd.

Związek Okręgowy przesyła raport Związkowi Wojewódzkiemu.

§ 32. Podczas urządzanego wspólnego obiadu Przewodniczący, którym z reguły jest prezes Związku, toastuje pierwszy na cześć najstarszego szarżą lub godnością gościa. Drugie przemówienie wygłasza najstarszy szarżą lub godnością, poczem inni uczestnicy po zapisaniu się do głosu i otrzymaniu zezwolenia Przewodniczącego.

Na część członków Rządu lub przedstawicieli Władz toastować można tylko w pierwszych przemówieniach.

Przy wznoszeniu toastów na cześć Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta Państwa i przedstawicieli wyższych Władz państwowych, orkiestra winna odegrać Hymn narodowy, którego się wysłuchuje w postawie zasadniczej.

INSTRUKCJA do ćwiczeń z łańcuchem wodnym.

Okólnik Nr. 50.

I. Rozwijanie łańcucha.

Łańcuch wodny tworzy się z dwuszeregu. Zbiornik wody znajduje się po prawej stronie dwuszeregu; wiadra uprzednio przygotowane przy zbiorniku. Na komendę: „Na tempa łańcuch wodny — spraw!”

Tempo 1.

Obydwa szeregi wykonywują biegiem odstępowanie w lewo, mniej więcej na taką odległość, aby po wykonaniu ostatniego tempa, stojąc w rozkroku, mogli swobodnie podawać wiadra nie schodząc z miejsca.

Tempo 2.

Pierwszy szereg wykonuje 1 krok naprzód.

Tempo 3.

Pierwszy szereg wykonuje w tył zwrot.

Tempo 4.

Obydwa szeregi wykonywują rozkrok.

II. Podawanie wody.

Na komendę: „Kierunek w prawo (w lewo) — woda naprzód”. Jeden z bezpośrednio stojących przy zbiorniku, uwzględniając zapowiedziany kierunek, podaje napełnione wiadra sąsiadowi. Na przeciwnym końcu łańcucha wodnego wiadra opróżnia się i próżne w dalszym ciągu powracają wzdłuż łańcucha do miejsca czerpania wody.

Na komendę: „Woda stój!” Przerywa się czerpanie wody, a powracające próżne wiadra ustawia się na poprzedniem miejscu.

Zmiana kierunku podawania wody uskutecznia się na komendę: „Woda stój! — kierunek (w prawo lub w lewo) Woda naprzód!”

III. Zwijanie łańcucha wodnego.

Na komendę: „Na tempa — łańcuch wodny — zwiń!”

Tempo 1. — Stojący w rozkroku wracają do postawy zasadniczej.

Tempo 2. — Pierwszy szereg robi 1 krok naprzód.

Tempo 3. — Pierwszy szereg wykonywuje w tył zwrot.

Tempo 4. — Obydwa szeregi łączą biegiem w prawo.

Bieżące wykazy o medalach państwowych.

Okólnik Nr. 51.

W okólniku Nr. 26, opublikowanym w „Życiu Strażackiem“ Nr. 1 z r. b., prosiliśmy Zarządy Okręgowe o bieżące nadsyłanie wykazów odznaczonych medalami:

1. „Polska Swemu Obrońcy“ i
2. „10-lecia Niepodległości Polski“.

Jakkolwiek ilości odznaczonych temi medalami zostały omal przez wszystkie Okręgi wykazane w sprawozdaniach statystycznych za 1928 rok, to jednakże szczegółowych danych nie otrzymaliśmy od wszystkich Okręgów.

Wobec powyższego w rocznem sprawozdaniu wojewódzkiem zostaną uwzględnieni tylko ci z odznaczonych, o których Okręgi nadeślą odwrotnie szczegóły, mianowicie: nazwisko, imię i szarżę w pożarnictwie oraz datę i numer zarządzenia właściwych Władz, uprawniających do noszenia tych odznaczeń.

Obozy letnie.

Okólnik Nr. 52.

Wobec rozwoju działalności Związku w zakresie organizowania oddziałów samarytańskich żeńskich przy Strażach Pożarnych oraz w celu przygotowania kandydatek na **Komendantki drużyn** — Organizacja Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju umożliwiła nam wysłanie pewwnej liczby niewiast do obozów letnich, organizowanych przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego.

Obozy odbędą się w Kościerzynie od 5.VII do 20.VIII i w Skolem od 5.VIII do 5.IX.

Kandydatki obowiązane mieć przepisowy kostjum ćwiczebny, w cenie kilkunastu złotych, wpłacić wpisowe w kwocie zł. 35 oraz opłacić połowę kosztu przejazdu w obie strony.

Wzamian za to otrzymują całkowite utrzymanie i wyszkolenie tak w zakresie p. w. i w. f., jak i w zakresie pożarniczym i samarytańskim.

Wobec ograniczonej liczby miejsc należy możliwie najprędzej zgłosić z każdego Okręgu po 5 kandydatek z odpowiedniemi kwalifikacjami z podaniem imienia, nazwiska, wieku, zawodu, cenzusu naukowego i stanu rodzinnego.

Z nadesłanych wykazów Zarząd Związku zakwalifikuje do obozów odpowiednią ilość w zależności od przyznanej liczby miejsc.

Obrona przeciwgazowa.

Okólnik Nr. 53.

Wobec konieczności rozpoczęcia wśród Straży Pożarnych pracy na polu obrony przeciwgazowej zachodzi potrzeba nawiązania ścisłego kontaktu Zarządów Okręgowych Związku Straży Pożarnych z lokalnemi organizacjami L. O. P. P. i Czerwonego Krzyża.

Należy tedy podjąć kroki, aby przedstawiciel Zarządu Okręgowego był kooptowany do Władz wyżej wymienionych organizacyj.

Delegat Związku winien dołożyć starań, aby wyżej wspomniane instytucje preliminowały kredyty na:

1) organizowanie dla członków Straży kursów gazowych w zakresie obrony i ratownictwa,

2) na przygotowanie półzawodowej kadry instruktorskiej ze sfer strażackich, a także

3) na zaopatrzenie się w potrzebny sprzęt do ćwiczeń tak gazowych, jak i samarytańskich.

Należy mieć na uwadze, że wobec braku funduszów w Okręgach praca ta bez współudziału finansowego L. O. P. P. i Czerwonego Krzyża nie rozwinie się należycie.

Drużyny Straży Pożarnych winny się przygotować dodatkowo do tych zadań, a jednocześnie mieć na uwadze swoją spoistość korporacyjną i nie spuszczać z oka swych bezpośrednich obowiązków.

Dlatego też nie uważamy za wskazane, aby członkowie Straży Pożarnych wchodzili pojedyńczo w skład kolumn gazowych lub samarytańskich, organizowanych po za Strażami dla uniknięcia ewentualnego zdekompletowania szeregów strażackich przy wspólnej akcji z innemi organizacjami.

1000-a straż.

Okólnik Nr. 54.

Zbliża się moment zorganizowania 1000-ej Straży na terenie naszego województwa.

Ten przejaw naszej działalności zamierzamy odbyć uroczyście przy współudziale Władz Związkowych.

W tym celu prosimy o odwrotne powiadomienia nas o zamierzonem organizowaniu Straży Pożarnych z podaniem miejscowości i daty zebrania organizacyjnego.

Jednocześnie prosimy o nadesłanie wykazu Straży zorganizowanych w roku bieżącym.

Kandydaci na Sędziów Pożarniczych.

Okólnik Nr. 55.

Prosimy o odwrotne nadesłanie nam wykazu kandydatów na Sędziów rejonowych i okręgowych z wymienieniem stanowiska w pożarnictwie.

Kandydaci Ci będą wezwani na konferencję sędziowską poczem dopiero rozesłany będzie wykaz osób, którzy w roku bieżącym będą mieli prawo sędziować.

Dane o poległych strażakach w walce z pożarami i udziale w walkach o Niepodległość.

Okólnik Nr. 56.

Główny Związek Straży Pożarnych R. P. okólnikami Nr. 72 i 73 z dn. 13.XII 1927 r. zarządził zebranie danych o poległych strażakach na posterunku służby obywatelskiej w walce z pożarami oraz o udziale członków straży w walkach o Niepodległość.

Pragnąc jednakże przygotować na P. W. K. tablice honorowe poległych w walce z pożarem i poległych w walkach o Niepodległość Strażaków — zwracamy się do Związków, by w myśl okólników 72—73 z roku 1927 nadesłały nam żądane wiadomości, a w szególności.

1) wykazy strażaków, którzy zginęli w walkach z pożarem,

2) wykazy strażaków, którzy zginęli w walkach o Niepodległość, zaznaczając z jakiej Straży i przy jakim pożarze lub w jakiej miejscowości i kiedy zginął:

Zarezerwanie pomieszczeń w Poznaniu.

Okólnik Nr. 57.

W celu przygotowania dostatecznej liczby pomieszczeń dla delegacyj i drużyn ćwiczebnych — Związki nadeślą zapotrzebowania:

1) na pokoje kwatery masowe dla drużyn,

2) na pokoje pojedyncze, lub kilkuosobowe dla gości i reprezentacji.

Ad p. 1—należy zaznaczyć na jaką ilość ludzi,

Ad p. 2—ile pokoi pojedyńczych oraz ile pokoi dwu lub trzyosobowych, jak również ile apartamentów paropokojowych potrzeba dla Związku i na ile dni.

Nadmienia się, iż kwatery masowe przygotowuje Miejskie Biuro Kwaterunkowe w Poznaniu ze wszelkiemi możliwemi udogodnieniami i wygodami w cenie od 2,50 do 3,50 za dobę.

Pokoje pojedyńcze lub paroosobowe dzielą się na 4 klasy, przytem cena wynosi:

a)	I kl.	II kl.	III kl.	IV kl.		
zł.	12	10	8	6	za 1 łóżko	z pościelą
	16	14	11	8	„ 2 łóżka	z pościelą

b) za dodatkowe łóżko z pościelą kl. I i II zł. 4
„ III zł. 3
„ IV zł. 2

c) w razie pobytu 1 dobę podwyższa się dzierżawę o 50%,

d) przy pobycie lokatora ponad 3 doby udziela się 10% rabatu,
7 dób—20% „
14 „ —30% „

Na podstawie zgłoszeń otrzymanych zostaną zarezerwowane pomieszczenia i przydzielone przyjezdnym. Za umieszczenie niezgłoszonych gości Miejskie Biuro Kwaterunkowe w Poznaniu z powodu braku lokali nie odpowiada, przeto we własnym interesie Związków prosimy o terminową odpowiedź.

Uzyskanie zezwoleń na urządzenie loterji fantowych.

Okólnik Nr. 58.

Zarządy Straży Pożarnych odnoszą się do Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych o uzyskanie zezwoleń na urządzenie loteryj fantowych, nie wyszczególniając w prośbach danych potrzebnych do uzyskania odnośnych zezwoleń, pozatem prośby wnoszone są przeważnie przed samym terminem urządzenia loterji, przez co Urząd z braku zasadniczych danych, jak ilość losów, cena losów i wartość fantów, nie może przed urządzeniem loterji wydać niezbędnego dla Straży zezwolenia.

Celem uniknięcia następstw, przewidzianych w ustawie karno-skarbowej, załącza się wzór, według którego prośby winny być wnoszone, jednocześnie donosimy, że w razie nieuzyskania zezwolenia, względnie w razie niedotrzymania warunków wyszczególnionych w uzyskanem zezwoleniu, Zarządy Straży Pożarnych będą pociągane przez Urząd Skarbowy do odpowiedzialności karnej skarbowej.

Zarazem wyjaśnia się, że prośby wnoszone przez Straże Pożarne o uzyskanie zezwoleń na urządzenie loteryj fantowych, opłatom stemplowym nie podlegają.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA
w..................
Nr. dz. ....
dn.................. 1929 r.

Do
Urzędu Skarbowego
Akcyz i Monop. Państw.
w..................

Zarząd Straży Pożarnej Ochotniczej w.................. gm. .... poczta.................. uprasza o udzielenie zezwolenia na urządzenie loterji fantowej w dniu.................. 192 r. lub w razie niepogody w dniu.................. 192 r.

W czasie loterji wypuszczonych zostanie.................. losów po cenie ....groszy za jeden los.

Fanty pryeznaczone do rozlosowania przedstawiają wartość ....zł. ....gr.

Czysty zysk z loterji przeznaczony będzie na kupno inwentarza technicznego, na cele kulturalno oświatowe itp. (wyszczególnić jakie). —

.................., dnia.................. 192 r.

Zarząd:

Sekretarz: **Prezes:**

(m. p.)

Ulgi taryfowe na P.W.K.

Okólnik Nr. 59.

I. Przy przejazdach pojedyńczych.

1. Podróżni, jadący do Poznania i powracający z Poznania do stacji pierwotnego wyjazdu mogą korzystać w wagonach klasach I. II i III pociągow osobowych, mieszanych lub pospiesznych z ulgowych biletów powrotnych za opłatą $^2/_3$ taryfy normalnej odnośnej klasy i kategorji pociągu.

2. Ceny biletów powrotnych oblicza się oddzielnie za odległość do Poznania i oddzielnie za odległość z Poznania, przyczem obliczone w ten sposób kwoty zaokrągla się w klasie III, do najbliższej liczby wzwyż, podzielnej przez 10. W klasie II ceny są $1^1/_2$ raza, a w klasie I — $2^1/_2$ raza wyższe, niż w klasie III.

3. Czas ważności biletów powrotnych wynosi, niezależnie od odległości — 15 dni.

4. Bilety powrotne na przejazd nie przekraczający w jedną stronę 300 klm., nie uprawniają do przerwy w podróży.

5. W razie przejścia z biletem powrotnym do klasy wyższej do pociągu droższego uiszcza się dopłatę w wysokości normalnej różnicy ceny biletów odnośnych klas i pociągów, obliczonej według postanowień zawartych w Wydziale I, rozdziale B. taryfy..

6. Przy wyjeździe z Poznania bilet powrotny musi być okazany organowi stacyjnemu, sprawdzającemu bilety, i ostemplowany przez tenże organ.

Ujawnionego w pociągu posiadacza biletu nieostemplowanego uważa się za podróżnego, jadącego bez biletu; ponosi on wszelkie wynikające z tedo powodu skutki.

II. Przy przejazdach grupami.

1. Grupy podróżnych, złożone conajmniej z 25 osób, przewozi się do Poznania i z Poznania na odległość conajmniej 30 klm. w wagonach klasy I, II i III pociągów osobowych, mieszanych lub pospiesznych za opłatą połowy taryfy normalnej.

2. W razie zgłoszenia się grupy podróżnych w liczbie mniejszej, niż 25 osób, pobiera się opłatę obliczoną za 25 osób. W jednej klasie opłata nie może wynosić mniej niż za 25 osób.

3. Celem uzyskania ulgi powyższej przewodnik grupy powinien przedstawić kasie biletowej przynajmniej na 24 godziny przed zamierzonym wyjazdem zgłoszenie na piśmie, zawierające: nazwisko przewodnika grupy, ilość uczestników wycieczki, dzień wyjazdu, oznaczenie klasy wagonu i rodzaju pociągu.

Zgłoszenie takie może być uwzględnione nawet na dwie godziny przed odejściem wyznaczonego do wyjazdu pociągu, o ile nie zachodzi potrzeba dostawienia oddzielnych wagonów lub zwiększenia siły pociągowej.

Przy wykupieniu biletów przewodnik grupy powinien przedstawić kasie biletowej podpisany przez siebie imienny wykaz uczestników wycieczki.

Wykaz po ostemplowaniu zwraca się przewodnikowi, który powinien go okazywać przy kontroli biletów, a po ukończeniu podróży oddać łącznie z biletem.

Każdy z uczestników wycieczki powinien być zaopatrzony przez przewodnika grupy w kartę uczestnictwa, która powinna zawierać: numer porządkowy z wykazu imiennego, nazwisko uczestnika wycieczki, datę wyjazdu i podpis przewodnika grupy.

4. Kolei przysługuje prawo ze względów ruchowo-technicznych zastosować uproszczone warunki przejazdu, jako to: wyznaczyć wagony klasy IV lub nawet towarowe, doczepić je do pociągu mieszanego, ograniczyć przejazdy ulgowe grup w pociągach pospiesznych i t. p.

5. Grupy podróżnych nie mogą wymagać wyznaczenia dla swego przejazdu oddzielnych wagonów lub przedziałów.

6. Przejście do klasy wyższej lub do pociągu droższego nie jest dozwolone.

7. Z ulgi, wyszczególnionej w punkcie 1, można korzystać: przy przejazdach do Poznania — czasie trwania P. W. K. i w okresie 7-mio dniowym przed jej otwarciem, a przy przejazdach z Poznania — w czasie trwania P. W. K. i w okresie 7-dniowym po jej zamknięciu.

GŁÓWNY ZWIĄZEK STRAŻY POŻARNYCH R. P. **Okólnik Nr. 60**

WYDZIAŁ TECHNICZNY

DZIAŁ POWSZECHNEJ WYSTAWY KRAJOWEJ

L. dz. 1436.

W sprawie szczegółów organizacji wystąpienia Strażactwa Polskiego na P. W. K.

1. Imprezy organizowane przez Gł. Związek Straży Pożarnych na P. W. K.

Komitet Wykonawczy Działu Zjazdów i P. W. K. ostatecznie ustala udział Strażactwa na P. W. K. przez zorganizowanie:

a) **Zawodów Krajowych**, które odbędą się **w dniu 15 i 16 czerwca b. r.** na hipodromie poznańskim.

b) Zawodów P. W. i W. F., które zostaną przeprowadzone w dniu 14.VI 29 r. na arenie P. W. K.

c) **Pokazów Obrony Przeciwgazowej w dniu 13.VI 29 r.** na arenie P. W. K.

d) **Pokazów Strażacko-Gimnastycznych**, które odbędą się w dniu 13 i 14 czerwca na arenie i 16 czerwca na hipodramie.

e) Kongres Słowiańskich S. P. w dniu 13—16.VI 29 r.

f) **Pawilon Pożarnictwa** w sali gimnastycznej, Miejskiej Szkoły Handlowej w Poznaniu, ul. Sniadeckich, którego otwarcie nastąpi **w dniu 16 maja b. r.**

Dzień 15.VI do godz. 15 zostaje przeznaczony na zawody Wielkopolskiego Związku Straży Pożarnych.

Po za wyżej wymienionemi imprezami Związek Główny żadnych zjazdów o charakterze ogólno-organizacyjnym nie urządza.

2. Uzupełnienie okólników.

ad p. a. Wyjaśnia się, iż na zawodach krajowych będą przeprowadzone tylko ćwiczenia alarmowe. Ćwiczenia szkolne bez względu na to, czy były lub nie na zawodach eliminacyjnych wojewódzkich — przeprowadzone nie będą.

ad p. b. Informuje się, że jest dozwolone zgłaszanie się do konkurencji P. W. i W. F. więcej niż jednej drużyny z Województwa.

ad p. d. Wyjaśnia się, że pokazy strażackie odbywać się będą w dniach 13 i 14 czerwca na arenie P.W.K. oraz na zakończenie zawodów strażackich w dniu 16 czerwca na hipodromie.

Na te ćwiczenia złożą się pokazy o charakterze strażacko-gimnastycznym (masowe), pokazy samarytańskie, tudzież pokazy efektownych ćwiczeń strażackich i ćwiczenia drużyn żeńskich i chłopięcych. W ostatnim dniu, jako zakończenie zostanie zorganizowany „pochód historyczny w kostjumach".

Ćwiczenia pokazowe zostaną ustalone z chwilą otrzymania definitywnych zgłoszeń Związków. Termin zgłaszania udziału w pokazach wyznacza się na dzień 15 kwietnia. Nadsyłać należy dokładny program zamierzonych pokazów.

Szczegółowe programy dni poszczególnych zostaną ustalone i podane Związkom do wiadomości z chwilą nadesłania przez te ostatnie konkretnych danych co do udziału w poszczególnych zawodach i pokazach.

3. Przejazdy kolejowe.

Drużyny przybywające na zawody otrzymują zniżkę kolejową do wysokości 50% normalnych opłat w obydwie strony.

Sposób korzystania ze zniżek zostanie podany Związkom do wiadomości po ustaleniu z Ministerstwem Kolei.

4. Kwatery i wyżywienie.

Poza kwaterami w mieszkaniach prywatnych dla drużyn zbiorowych Miejskie Biuro Kwaterunkowe w Poznaniu przygotowuje kwatery zbiorowe, których cennik podajemy poniżej;

1)	I kl.	II kl.	III kl.	IV kl.
	5 zł.	4 zł.	3 zł	2 zł.

2) w razie pobytu lokatora tylko przez jedną dobę podwyższa się opłatę o 50%.

Uwaga. Kwatery masowe składają się:

I kl. — z żelaznego łóżka białego, materaca tapicerskiego, koca, poduszka z pierzem, bielizny pościelowej, ręcznika, umywalki, krzesła, lustra, wieszaka i t d.;

II kl. — z łóżka żelaznego, siennika, poduszki z pierzem, ręcznika, prześcieradła, koca, krzesła, umywalki, wieszaka i t d.;

III kl. — z siennika, koca, ręcznika, krzesła, wieszaka, wspólnej umywalni;

IV kl. — z siennika względnie słomy pokrytej materją, wspólnej umywalni.

Związki, które zamawiają kwatery masowe, zechcą podać której mianowicie klasy. Związki, które zgłosiły zapotrzebowania podadzą dodatkowe wyjaśnienia.

Termin zgłoszenia zapotrzebowań na kwatery masowe upływa dnia 10.IV 29 r.

O uregulowaniu należności za kwatery powiadomimy oddzielnie.

Sprawa wyżywienia nie jest jeszcze ostatecznie ujęta, bowiem „Komisja do ustanowienia cen artykułów pierwszej potrzeby" przy Magistracie m. Poznania — jeszcze nie ustaliła cen maksymalnych, jednak dla orjentacji przy sporządzeniu budżetów podajemy ceny obecne w restauracjach drugorzędnych poznańskich, tudzież ceny artykułów spożywczych, a mianowicie:

herbata . . .	zł.	—45 gr.
herbata z cytryną . .	„	—50 „
biała kawa . . .	„	—50 „
bułeczki . . .	„	— 5 „
obiady z 2-ch dań .	„	1.00 - 1 70 gr.
obiady z 3 ch dań .	„	1.50 - 2.50 „
wędliny kilogram . .	„	4.00—7.50 „

szynka . . . „ 7.00—7 50 „
kiszka podgarlana . „ 2.40 gr.
chleb . . . „ 60 „

Nadmieniamy, iż mając na uwadze znaczny koszt żywienia drużyn w restauracjach, gotowi byśmy byli zorganizować wyżywienie wspólne z kuchni polowych. Jednakże możliwemby to było, gdyby Związki nie później jak **do dnia 15 maja** wpłaciły całkowitą należność za wyżywienie swych członków.

Biorąc pod uwagę niniejszy projekt zechcą Związki Wojewódzkie do dnia 1 maja udzielić nam swej opinji w sprawie powyższej, podając ilość osób, mających korzystać ze wspólnego wyżywienia, przez ile dni i czy sumę należną Związek wpłaci w terminie. Po otrzymaniu wiadomości, zdecydujemy sposób wyżywienia drużyn, opracujemy ceny i podamy je do wiadomości.

Każdy Związek obowiązany jest przysłać na dwa dni przed przybyciem drużyny do Poznania adjutanta, komendanta grupy wojewódzkiej z podoficerem łącznikowym, który w porozumieniu z kierownikiem działu Zjazdów i P. W. K, urzędującym w Pawilonie Pożarnictwa (Poznań, ul. Śniadeckich — Miejska Szkoła Handlowa) załatwi sprawy wyżywienia, zaznajomi się z miejscem zakwaterowania, oraz przyjmie swoją grupę na dworcu. Oficer łącznikowy winien posiadać ze sobą dokładny wykaz przybywającej drużyny.

5. Organizacja wycieczek.

Poza drużynami ćwiczebnemi i pokazowemi pożądanem jest by zwiedziły wystawę i zobaczyły zawody jaknajliczniejsze rzesze Strażackie, — Związek Główny chętnie udzieli tym wycieczkom pomocy takiej jak i drużynom ćwiszebnym, pod warunkiem jednak, że wycieczka będzie stanowiła uszeregowany i zorganizowany oddział z komendantem na czele. Oddział ten będzie podległym Komendantowi Wojewódzkiemu Oddziałów ćwiczebnych.

Wymaganem jest, by członkowie oddziałów wycieczki całkowicie byli umundurowani.

Strażacy, którzy zechcą zwiedzić Poznań i P. W. K. poza okresem zawodów strażackich (13—16.VI.) nie mogą przybywać w mundurach, tylko po cywilnemu. Wyjątek stanowić będą wycieczki organizowane przez Związki, które zostaną zgłoszone w Związku Głównym i otrzymają zezwolenie na korzystanie z munduru.

Związki Wojewódzkie winny ściśle dopilnować tego postanowienia, wydanego celem ewentualnego zapobiegnięcia kompromitowania munduru przez niektóre nieumiejące zachować się godnie jednostki.

(—) Dr. J. Klarner
V. Przewodniczący Komitetu

(—) J. Sztromajer
Naczelnik Głównego Związku

Odznaczenia.

Na wniosek poszczególnych Okręgów przyznano:

List pochwalny:

Druh. Dombińskiemu Józefowi, prezesowi S. P. O. w Górach, pow. pińczowskiego.

Znak za wysługę lat XXV:

S. P. O. w Ostrowcu.

Druh. Paciorkowskiemu Gustawowi, wice-prezesowi,

S. P. K. w Radomiu.

Druh. Sławińskiemu Janowi, szeregowcowi.

Znak za wysługę lat XX.

Druh.: Piwowarowi Michałowi, sekretarzowi Zarządu, Staniskowskiemu Stanisławowi, b. dowódcy.

Znak za wysługę lat XV:

S. P. O. w Porębie, pow. zawierciańskiego.

Druh. Kułachowi Franciszkowi, szeregowcowi,

S. P. K. w Radomiu.

Druh. Czapczyńskiemu Stefanowi, rezerwowemu,

Znak za wysługę lat X:

S. P. O. w Bartodziejach, pow. radomskiego.

Druh.: Frączkowi Józefowi, zastępcy naczelnika, Górskiemu Michałowi. szeregowcowi, Mąkosowi Janowi, dowódcy oddziału.

S. P O. w Łoniowie, pow. sandomierskiego.

Druh. Idzikowi Michałowi, naczelnikowi,

S. P. O w Ogrodzieńcu, pow. olkuskiego.

Druh.: Bialikowi Franciszkowi, szeregowcowi, Biedakowi Antoniemu, członkowi Komisji Rewizyjnej, Biedakowi Franciszkowi, dowódcy oddziału, Domagale Piotrowi, szeregowcowi, Kudeli Janowi, szoregowcowi. Lipce Piotrowi, felczerowi, Lubachowi Józefowi, dowódcy oddziału, Maciążkowi Józefowi, synowi Andrzeja, szeregowcowi, Muszyńskiemu Antoniemu, szeregowcowi, Pilarskiemu Wincentemu, członkowi Zarządu Rybińskiemu Ignacemu, członkowi Komisji Rewizyjnej, Rybińskiemu Piotrowi, sekcyjnemu, Straszakowi Antoniemu, szeregowcowi, Wacowskiemu Wincentemu, szeregowcowi.

S. P. O. w Porębie, pow. zawierciańkiago.

Druh. Pałusze Wacławowi, naczelnikowi,

S. P. O. w Przytyku pow. radomskiego.

Druh.: Kłosowi Antoniemu, szeregowcowi, Pietrzykowskiemu Marjanowi, naczelnikowi, Skolimowskiemu Adamowi, szeregowcowi.

S. P. K. w Radomiu.

Druh.: Czerniawskiemu Władysławowi, gospodarzowi, Foltynowi Józefowi, kapralowi, Fronczkowi Janowi kapralowi, Karlikowskiemu Teofilowi, szeregowcowi, Korusowi Stanisławowi, sierżantowi, Leśniewskiemu Franciszkowi, szeregowcowi. Majewskiemu Józefowi, szeregowcowi, Pakosińskiemu Felicjanowi, aspirantowi, Prokopowi Wacławowi, szeregowcowi. Russowi Janowi, szeregowcowi, Szukiewiczowi Piotrowi plutonowemu, Szukiewiczowi Romanowi, szeregowcowi, Wyszyńskiemu Klemensowi, szeregowcowi, Zielińskiemu Celestynowi, plutonowemu, Zielińskiemu Teofilowi. szeregowcowi.

S. P. O. w Radomiu.

Druh. Ks. Starzomskiemu Walentemu, b. kapelanowi.

SKŁADNICA Związku Straży Pożarnych Wojewódz. Krakowskiego
w Krakowie, ul. Batorego 21 — I p.

DOSTARCZA:

Władzom Samorządowym, Gminom, Oddziałom Straży Pożarnych, Fabrykom, Zakładom przemysłowym i handlowym, Instytucjom humanitarnym, etc. etc.

Sprzętu pożarniczego i artykułów mających związek z obroną przeciw pożarową.

Sikawki motorowe, ręczne, pożarne, uliczne, ogrodowe, gaśnice wszystkich systemów i typów, sprzęt pomocniczy, umundurowanie, uzbrojenie, farby przeciwogniowe, specjalne papy ogniotrwałe, materjały budowlane i t.p.

Własny magazyn i wystawa sprzętu w Krakowie. —o— Prosimy żądać szczegółowych ofert.

Nakładem Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego. Redaktor odpowiedzialny: ZDZISŁAW PRZYJAŁKOWSKI
Odbito czcionkami Zakładów Drukarskich Sejmiku Radomskiego i S-ki — Radom, ul. Lubelska № 46. Telefon № 497.